

deklansör

KASFOT Yıllık E-Dergi Sayı:1
Ocak Aralık 2018

SERGİLERİMİZDEN
Kastamonu' da Tarım
2016

PORTFOLYO
Mustafa
GÖKMUHARREMOĞLU

SÖYLEŞİ
Arif
TERZİOĞLU

USTALAR
Etem TEM
Atatürk' ün Fotoğrafçısı

Ocak-Aralık 2018

Sayı 1

İmtiyaz Sahibi

KASFOT adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Suat Cumali GÜNGÖR

Yayın Sorumlusu

Ahmet KIRKÇEŞMELİ

Yayın Kurulu

Suat Cumali GÜNGÖR-Nevzat NERGİZ
Seçil TOZAN-Ahmet KIRKÇEŞMELİ
Sertaç ÜNAL

Editör

Sertaç ÜNAL

Görsel Yönetim Grafik Tasarım

Sertaç ÜNAL

Fotoğraflar

Ön Kapak

Lapa Lapa-Mustafa GÖKMUHARREMOĞLU

Arka Kapak

Bahkçı-Arif TERZİOĞLU

Yayın Türü

KASTAMONU Fotoğraf Sanatı Derneğinin
yilda bir yayınlanan e-dergisidir.

BAŞLARKEN

SEVGİLİ FOTOĞRAFSEVERLER BU İLK SAYIMIZ İLE SİZLERİN BEĞENİSİNE SUNDUGUMUZ E-DERGİMİZ “DEKLANSÖR” ÜN YAYIN HAYATINA BAŞLARKEN BİZLERİN DE TATLI BİR HEYECAN DUYMASINA NEDEN OLMAKTA..

NEDEN BİR E-DERGİ? SORUSU AKILLARA GELEBİLİR.

2011 YILINDA KURULAN VE O GÜNDEN BU GÜNE PEK ÇOK FAALİYETİ GERÇEKLESTİREN DERNEGİMİZİN ARTIK FARKLI BİR PALTFORMDA DA KURULUS AMAÇLARINA UYGUN YENİ FAALİYETLERİ YAPMA ZAMANININ GELDİĞİ İNANCI BİZLERİ BU E-DERGİ İLE SİZLERİN HUZURUNA ÇIKMAYA YÖNLENDİRDİ.

DERNEGİMİZ KURULUS AMACI OLAN KASTAMONU’ DA FOTOĞRAFI TANITMAK, SEVDİRMEKTİR. BİR DİĞER AMACIMIZ İSE FOTOĞRAFIN GÜCÜNÜ KULLANARAK KASTAMONU’ NUN

GÜZELLİKLERİNİ GÜZEL ÜLKEMİZ TÜRKİYE’ YE VE YURTDIŞINA TANITMAKTIR. BU AMAÇLAR İÇİN BU GÜNE KADAR YAPILAN FOTOĞRAFÇILAR BULUSMASI (2 KERE), DERNEK ÜYELERİMİZİN KATKILARIYLA KASTAMONU MERKEZLİ OLMAK ÜZERE DİĞER İLLERDE DE AÇILAN SERGİLERİMİZ (ANKARA, İSTANBUL, BURSA, GİRESUN, MARMARİS, KOCAELİ VB), FOTOĞRAF EĞİTİMLERİ VB FAALİYETLERİN ARTIK ÖNCELİKLİ OLARAK BİR YAYIN ADI ALTINDA TOPLANMASI AMAÇLANMISTIR.

DEKLANSÖR BU NEDENLE ÇIKMISTIR.

SAYGILARIMIZLA...

İÇİNDEKİLER

1-Başlarken
(Yazan:Sertaç ÜNAL)

2-Röportaj Suat Cumali GÜNGÖR'den
KASFOT' un Hikayesi
(Yazan:Fatma BÖLÜKBAŞ)

3-Fotoğrafın Tarihçesi
(Yazan:Serenti Web Sitesinden Alıntı)

4- Sergilerimizden
(Kastamonu' da Tarım 2016)

5-Portfolyo
(Mustafa GÖKMUHARREMOĞLU)

6-Söyleşi
(Arif TERZİOĞLU)

7-Eski Ustalar
(Etem TEM Atatürk' ün Fotoğrafçısı)

DÜNDEN BUGÜNE KASFOT

Röportaj: Fatma BÖLÜKBAŞI

“Şunu yaptım hayatım değişti” deriz ya. İşte ben de KASFOT’la tanıştığımdan bu yana hayatım değişti.

Her şey bir kursa gitmekle başladı... Benim hayatımda fotoğraf kursuyla birlikte çok şey değişti ; ama fotoğraf çekmeye başlayan her insanın hayata bakışı ve hayatı değişiyor. Her şeyden önce ömür boyu yapabileceğiniz bir hobi ediniyorsunuz. Makineniz sizi bırakmadığı sürece diğer şeylerin ve insanların çok da önemi olmuyor. O size yetiyor.

Fotoğrafa başlamakla her şeyden önce görmeyi öğrendik. Mevsim geçişlerinin nasıl yaşandığını fark ettik. Hangi çiçek hangi mevsimde yetişir, kelebekler ne zaman uçar bunları öğrendik. Her şeyden önce yaşadığımız şehri fark ettik, gezdik, öğrendik, tanıdık.

Tanımaya devam ediyoruz. Her gezimizde şehir ve fotoğraf adına yeni bir bilgiler ediniyoruz. Fotoğrafçılıkta öğrenmenin sonu yok.

Kurulduğu günden bu yana samimi bir şekilde Kastamonu tanıtımı için çaba sarf eden ve pek çok faaliyete imza atan Kastamonu’nun ilk ve tek fotoğraf derneği , Kastamonu Fotoğraf Sanatı Derneği (KASFOT) yaptığı faaliyetlere bir yenisini daha ekledi. E-dergi .

Basılı hale de getirilmesi hedeflenen ve bundan böyle her yıl çıkacak olan e-derginin ilk röportaj konuğu da KASFOT Başkanı Suat Cumali Güngör oldu. Başkanla KASFOT’un doğuşunu , yaptıklarını ve yapacaklarını konuştuk.

Anlatan Başkan Suat Cumali Güngör’dü; ama başrol artık bir marka olmuş KASFOT’tu.

Keyifle okumanız dileklerimizle...

FATMA BÖLÜKBAŞ: KASFOT nasıl doğdu?

SUAT CUMALİ GÜNGÖR: Biz fotoğraf meraklıları çok fazla sayıda kişi olmasak da yavaş yavaş bir araya gelmeye başlamıştık. İnternet ortamında fotoğraf siteleri yeni yeni gündeme geliyordu. Biz de meraktan oralara üye olmaya ve fotoğraf atmaya başladık. Bir baktık Kastamonu’da da tek tük fotoğrafçı var. Birbirimizi bulduk, buluştuk. 3-5 kişi bir araya geldik. Kendi aramızdaki konuşmalardan “bir fotoğraf topluluğu oluştursak, birbirimizle irtibatlaştık” dedik. Beraber bazı faaliyetler yapma düşüncesi oluştu; ama hep böyle fikir bazında kaldı. Uygulamaya koymadık. En çok da bu işin fikir babalığı Fahri Özbek’ten geliyor, zaman zaman konuşuyorduk . Fahri Bey’in vesilesi ile zamanın valisi Nurullah Çakır bizleri çağırdı, Kent Tarihi Müzesi’nde vali beyin başkanlığında bir toplantı yaptık. Ve bize “bir topluluk kurun” dedi. Sayımız 5-6 kişi idi. O gün, fotoğraf topluluğu KASFOT 2007 yılında kuruldu. O zaman resmiyette bir kaydımız yoktu, sadece birbirimizin telefon numaralarımızı aldık vali bey bizim isimlerimizi aldı ve dedi ki ; “bundan sonra ben Kastamonu’da faal bir fotoğrafçı grubu görmek istiyorum.” O gün akşam yapılan seçimle de beni başkan seçtiler. O günden bu yana da KASFOT başkanlığım devam ediyor.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Dernekleşme süreciniz nasıl oldu?

SUAT CUMALİ GÜNGÖR: Topluluk olarak başladığımız dönemde fotoğrafa ilgi duyanların telefonlarını aldık, bir mail grubu oluşturduk. Birbirimizle haberleşerek bir şeyler yapalım dedik. Önce haftada bir toplantı yapmaya başladık .Önce Kent Tarihi Müzesi’nde toplantılarımızı yaptık. Sonra bu toplantıları rehabilitasyon hastanesine taşıdık. Oranın başhekim yardımcısı Fazıl Bey vardı bize kucak açtı. Yerimiz yok, resmiyette bir kaydımız yok. KASFOT diye adımız var sadece. Biz fotoğrafa meraklıyız ama neresinden başlayacağımızı bilmiyoruz. Önce birinci gezimizi yapalım dedik. 1.gezimizi Şenpazar tarafına yaptık.

Ondan sonra ismimiz duyuldu. Gazeteler haber yaptı. Fotoğraf çekmeyi severlerden 25-30 kişilik bir grubumuz oluştu. Biz onlarla haftada bir toplantı yaptık, fotoğraf konuştuk. Bilgi alışverişinde bulunduk. Geziler yaptık. Bir çatı oluştu. Ama hala bir resmi statümüz yok. Maalesef bize fotoğraf topluluğunu kurduran valimiz de kısa süre sonra tayin oldu. Dolayısıyla arkamızda bir destek de kalmadı. Biz kendi yağımızla kavrulmaya başladık. Derken 2010 yılına kadar bu böyle gitti. Ama her geçen gün biz topluluğa üye olmak istiyorum diyeni mail grubuna üye yapıyoruz. Haberleşiyoruz. Sunumlar yapıyoruz, toplantılar yapıyoruz. Geziler düzenliyoruz. Fotoğrafçılık adına bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Bir yandan yeni projeler üretiyoruz. Derken 2010 yılında bir fotoğraf buluşması yapalım fikri ortaya atıldı. Bütün hocaları davet edelim. 200-300 fotoğrafçıyı toplayalım düşüncesi oluştu. Tabi o dönemde dernek olmadığımız için resmi bir statümüz yok. Vali beye gitsek ne götüreceğiz? Özeller matbaasında Erdoğan bey destek oldu, bir afiş tasarlattık. Onun dışında elimizde elle tutulur bir şey yok. Ve ben o afişle vali beyden, o dönemin belediye başkanı Turhan Topçuoğlu ve ekibinden, ilçe belediye başkanlarından, Ticaret Odası'ndan, Ticaret Borsası'ndan o günün parası ile 35 bin bir bütçe aldım ve fotoğraf buluşmasını düzenledik. Ve biz bunu gerçekleştirdik. Türkiye'de ilk defa 300 fotoğrafçıyı 3 gün boyunca Daday-Azdavay-Şenpazar ve merkez olmak üzere 4 bölgede gezdirdik. Gelenlerin söylediğine göre de Türkiye'de bir ilki gerçekleştirdik. Dernek bile değildik. Fotoğrafa inanmış bir avuç gönüllü insan. Biz bu şekilde yola çıktık. Biz bunu yaptık. Bu proje ile bir anda KASFOT artık ülkeye mal oldu. Fotoğraf camiasında rüştümüzü ispatladık ama hala bizim

bir resmi kaydımız yoktu .Ne yapalım dedik. Dernekleşelim. 11 Ocak 2011 tarihinde derneğimizi kurduk. Adına da Kastamonu Fotoğraf Sanatı Derneği dedik ama kısa adını KASFOT olarak değiştirmeden bıraktık. Çünkü KASFOT artık tanındı. Biz bunu isim değiştirerek yeniden tanıtıyoruz diye uğraşmayalım dedik bunun üzerine devam ettik. FATMA BÖLÜKBAŞ: Dernekte kaç üyeniz var? SUAT CUMALİ GÜNGÖR: 60 kişilik bir üyemiz var. Bizimle beraber fotoğraf çekmeye gelen, sunumlarımıza gelen en az 500 kişi var. Ayrıca mail grubumuz var. 60 üyemiz resmi üyemiz. Kendimize ait artık bir dernek yerimiz de var.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Başlangıçtan itibaren Kastamonu tanıtımı adına çok güzel çalışmalar yapmışsınız ve fotoğraflarla Kastamonu'yu tanıtmaya devam ediyorsunuz. Bu anlamdaki çalışmalarınızdan bahsedelim birazda?

SUAT CUMALİ GÜNGÖR: Kastamonu'nun yeterince tanınmadığını, biz bu işlere başladıktan sonra fark ettik. Ve Kastamonu'nun pek çok değere sahip olduğunu ve özellikle fotoğraf açısından çok zengin olduğunu gördük. Bunu size dışarıdan gelenler daha çok hissettiriyorlar. Gelenler her gördüklerine şaşıyorlar. Biz içinde yaşadığımız için bize normal gelen şeyler onlar için olağan dışı. Yabancılarla kıyafetimiz, mimarimiz, doğamız, yiyeceklerimiz ilginç geliyor. Bunu görünce bu değerlerimizi tanıtmamız lazım dedik. Bunun için de en güzel argüman fotoğraf. Elimizde de o var. Biz de bunu üretiyoruz. Biz hadi bu fotoğrafı tanıtımda kullanalım diye yola çıktık. Zaten 2010'daki buluşma biraz da bu mantaliteden doğdu. Biz fotoğrafçıları buraya getirelim ki şehrin değerlerini onlara gösterelim dedik. Biz bu fotoğrafçıları ilçelere götürdüğümüz zaman,

mesela Daday İlçemizde oradaki ustalara sepet ördürttük sandalye yaptırttık ve bunları fotoğraflattırdık. Gelmişken insanlar oraları görsünler fotoğraflasınlar istedik. Bu bir tanıtımdı.

2010'da bunu yaptık. 2011'de dernekleştikten sonra sergi açmaya başladık. İlk olarak Ankara'da bir sergi açtık. Kastamonu'da açtık. Artık sosyal medyada insanlar daha fazla fotoğraf paylaşmaya başladı. Sanal ortam fotoğraf anlamında iyice zenginleşti. Biz de dernek olarak buralarda ciddi yer aldık ve sürekli Kastamonu fotoğrafları ile planlamadan Kastamonu'yu tanıtmış olduk. 2011 yılında dernekleştikten sonra fotoğraf buluşması tekrar istendi. Bu sefer, Abana-İnebolu-Bozkurt-Çatalzeytin İlçeleri olmak üzere sahil ilçelerimizde buluşmayı gerçekleştirdik. Bu da önemli bir tanıtım atağı oldu. 2012 yılında İstanbul'da o dönemin Kastamonu Belediye Başkanı Turhan Topçuoğlu ve ekibinin destekleri ile Kadıköy Vapur İskeleyi'nde 80 fotoğraflık Kastamonu Fotoğraf Sergisi düzenledik. Olağandışı bir sergi oldu. Çok güzel olumlu tepkiler aldık. Bütün vapur iskelelerinde afişlerimiz haftalarca durdu. Günlük 1-2 milyon kişinin geçtiği yerde fotoğraf sergisi açtık. Oradaki insanların %10'u sergimize baktıysa binlerce insan Kastamonu'yu görmüş oldu. Ve bizim oradaki anı defterimize çok güzel şeyler yazdılar. "Burası bir cennet" dediler. "Ben burada bir cennet gördüm" diyenler oldu. Ondan sonraki süreçte biz bu sergimizi Giresun'a, Bursa'ya ,Kocaeli'ne ,Marmaris'e götürdük. Ve diğer illeri de dolaşmaya devam edecek. Ankara'da farklı fotoğraflarla 3.sergimizi açtık. Bu arada asıl ağırlığımızda sosyal medyada olmaya başladı. Facebook'ta Kastamonu Fotoğraf Sanatı Derneği'nin sayfasında şuanda 19 bin yurt içinden ve yurt dışından takipçi var. Attığınız her fotoğraf görülüyor. Ve insanları etkiliyor.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Bu sayede uzakta-ki Kastamonulular da memleket özlemi gidermiş oluyorlar? Şehre ulaşmış oluyorlar? SUAT CUMALI GÜNGÖR: Kesinlikle. Biz çok olumlu, çok güzel mesajlar alıyoruz.

İnsanlar bize bu konuda çok teşekkür ediyorlar. Bizim yayınladığımız fotoğraflarla kendi memleketlerine olan hasretlerini gideriyorlar. Şehre ilgileri bir kat daha arttı. Fotoğraf sayesinde uzaktaki yakındaki, hepimiz memleketimizin kıymetini bir kez daha öğrenmiş olduk. Biz elimizdeki değerlerin farkında değildik. Biz hepimiz yeni baştan değerlerimizi öğreniyoruz. Bu değerlerin ne kadar kıymetli olduğunu fark ediyoruz.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Fotoğrafla birlikte şehirde neleri keşfettiniz?

SUAT CUMALI GÜNGÖR: Kastamonu'ya dışarıdan ge-

len insanların Kastamonu'ya hayretlerle bakıp, her gör dükklerine şaşırdıklarında bunlar abartıyorlardıye düşünmeye başlamıştık. Fotoğrafçılık geliştikçe biz de farklı şehirleri gezmeye başladık. İnanın gittiğimiz yerlerde fotoğrafını çekecek bir şey bulamıyoruz. Kastamonu'dan gittikten sonra böyle çöle varmış gibi oluyorsun. Kastamonu'nun ne o yeşilliğini, ne o insanını, ne o kültürü, ne kıyafetini, ne mimarisini hiçbir şey bulamıyoruz. Oralarda ancak belli başlı kamuoyuna mal olmuş 1-2 önemli bina var. Onun dışında bir şey bulamıyorsunuz. Ama Kastamonu'da İnebolu'ya gidiyorsunuz başka bir şey var. Azdavay'a gidiyorsunuz başka bir şey var. Taşköprü'ye gidiyorsunuz başka bir şey var. Tosya'ya gidiyorsunuz başka bir şey var. Kastamonu inanılmaz zengin ve kendi içinde de çok çeşitliliği olan bir coğrafya. İnsanlarımızın yaklaşımı da çok güzel. Diğer bölgelerde insanlar fotoğraflarının çekilmesine tepki gösterirken bizim insanımız tam tersine fotoğrafını çekirmek için hem yardımcı oluyor, hem de size yemek, çay ikram ediyor. Mısırpırlarlığımızın doğurduğu bir fotoğraf üretme kolaylığı var bizim coğrafyamızda. Bu da bizim fotoğrafa başladıktan sonra keşfettiğimiz bir özellik.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Dernek olarak bugüne kadar yaptığınız faaliyetler neler? SUAT CUMALI GÜNGÖR: Biz derneğimizi kurarken derneğimizin tüzüğüne 2 tane hedef yazdık. Bir tanesi Kastamonu'da fotoğrafçılığı sevdirmek, yaygınlaştırmak ve öğretmek. İkincisi üretilen fotoğraflarla Kastamonu'yu tanıtmak. 2.hedefimizi anlattım. Bir şeyler yaptık ve yapmaya da devam ediyoruz. Zaten o artık kendi kendine yürüyor. Buraya gelen her fotoğrafçı bizim tanıtım elçimiz. Gittiği yerde bizim reklamımızı yapıyor. Bizim attığımız her fotoğraf ilimizin reklamını yapıyor. Bunları planlamasak da tanıtım yapılıyor. Biz 2011 yılında derneğimizi kurar kurmaz hemen bir eğitim grubu oluşturduk. Ve biz Kastamonu'da fotoğraf eğitimi vermeye başladık. Biz 2007 yılında bu işe başladığımız zaman bir soru soracak bir adam bulamıyorduk. İnternette, ya da İstanbul'da bu işi bilen kişilerle iletişim kurarak öğrendik. Biz de bu edindiğimiz bilgileri, yıllarca öğrendiklerimizi dağarcığımızda oluşturalım dedik. Herkes bir konuya hazırlansın dedik. Aramızda iş bölümü yaptık. Birimiz ışığı, birimiz pozlamayı, birimiz makineleri, birimiz kompozisyonu öğrendik. Anlatmadan önce biz dersimizi çalıştık. Slâytlar hazırladık. Dışarıdan arkadaşlardan destek aldık. Ve 2011 yılında birinci kursumuza başladık. Bugün 15.dönem kursumuzu verdik. Yaklaşık 300 kişiye fotoğraf eğitimi verdik. Fotoğraf eğitimi artık Kastamonu'da bir eksik olmaktan çıktı. Kastamonu'da

eksikliği, özlemi duyulan bir şey olmaktan çıktı. Hatta geri dönüşlerden aldığımıza göre biz Türkiye’de birço derneğe göre gayet iyi eğitim veriyoruz. Temel fotoğraf eğitimi konusunda gerçekten iddialı bir konuma geldik. Artık Kastamonu’da fotoğraf adına söz söyleyebilecek bir kurum var. Eğitimini de veriyor, eğitimden sonra arkadaşlarımıza malzeme alımı konusunda destek oluyoruz. Fikir veriyoruz. Fiyat araştırması yapıyoruz. Arkadaşlarımız birbirlerinden malzeme alıyorlar. Kastamonu’da bugün artık fotoğrafçılık yapmak isteyen kişi için her şey var. Ulaşabileceği, bilgi alabileceği kişiler var. Zaten fotoğraf malzemesi fazlasıyla var. Geziler olmazsa olmazımız. Kastamonu’da ihtiyacı duyulan sosyal aktivitelerden bir tanesi bu bence. Özellikle şunu fark ettim ki, dışarıdan ilimize memur olarak gelmiş kişiler hafta sonları ne yapacaklarını bilemiyorlar. Memleketi tanımıyorlar. Nasıl vakit geçireceklerini bilemiyorlar. Böyle olunca da memleketi az tanıdıkları için de sevmiyorlar. Biz bu insanları alıp ilçelere götürdük. İnanın şunu iddialı söyleyebilirim, ben en az 5 kişinin tayin isteyecekken tayin istemekten vazgeçirttirdim. Kastamonu’ya yerleşmesine vesile oldum. “Ben Kastamonu’dan nefret ediyordum çok sevmeye başladım artık Kastamonu’ya yerleşeyim diyen” insanlar oldu. Biz bunlara vesile olduk. Biz dernek olarak bunu da sağladık. Sonra bizden esinlenerek bir Şehr-i Dilara Müzik Grubu kuruldu. Biz onun da içerisinde bulunduk, destek olduk. Şuanda ilimizin çok güzide, müzik alanında söz sahibi kurumsal yapıda bir topluğu oldular. Çok güzel işler başarıyorlar. Bizim de fotoğrafçılar olarak çorbadaki bir miktar tuzumuz var. Şehr-i Dilara’nın temelinde bizim de bir kürek harcımız var. Bu da güzel bir şey. Kastamonu’da sanatsal aktivite adına biz buralara bir ön ayak olduk. Artık bir zemin oluşunca üstünde ister istemez yeni binalar dikmeniz mümkün oluyor. Ben inanıyorum ki artık Kastamonu fotoğrafçılığı bundan sonra kaybolmaz.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Bundan sonraki projeler neler?
SUAT CUMALİ GÜNGÖR: Her sene bir konu belirleyerek sergi açıyoruz. Ve bu sergiler her yıl devam edecek. Benim hayalim yurtdışında bir sergi. Bunu yapabilmeliyiz. KASFOT olarak senede iki dönem kurs açıyoruz. Aylık sunumlar, şehiriçi ve şehirdışı geziler, bunlar artık rutin. Geçen yıldan itibaren senede bir yurtdışı gezilerine de başladık. Geçen yıl Balkanlar’a gitmiştik. Bu sene ikincisini Kafkaslar’a gerçekleştirdik. Bu seneden itibaren her yıl 1 dergi. Önceliği e-dergi olmak üzere, internet ortamında olmak üzere bunu basılı hale de getirmeye çalışacağız. Her yıl bir dergi çıkartma düşüncesindeyiz.

Bu röportaj bu derginin ilk röportajı. Arkamızdan gençler geldikçe bizim buraya diktığımız bayrağı alacaklar daha yüksek hedeflere dikecekler. Biz ufkumuz kadar bir şeyler yaptık. Ama yeterli mi, değil. Çağ ilerliyor, devir değişiyor, değişen bu devre ayak uydurarak biz de fotoğrafçılık adına yeni şeyler ortaya koymamız lazım. Önceden biz bu işe başladığımızda hiçbir şey bilmeden başlamıştık. Kimse yoktu. Bugün artık en azından herkes her şeyin farkında bilgimiz var. Bunlara ulaşacak kanallarımız var. Şuanda benim Türkiye’de ulaşamayacağım fotoğraf hocası yok. Buraya getiremeyeceğim, iddia ediyorum hoca da yok. Çünkü Kastamonu’yu gördüler. Kastamonu’yu el üstünde tutuyorlar. Fotoğraf eğitimi adına her imkanı sağlarız. Ben bugün Kastamonu’da yine bir fotoğrafçılar buluşması yapayım desem 5 bin kişi gelir. Ama bunu organize etmek mesele. Sadece kuru kalabalık gelsin istemiyorum, buluşmalar hedefine ulaşmalı. Belki bir festival. Ama uluslar arası düzeyde fotoğrafın konuşulduğu ve Türkiye’de artık zirve olacak, bugüne kadar hiç gerçekleştirilmemiş, yapılmamış bir festival yapmak. Türkiye’den, Dünya’dan hocaların çağrıldığı tamamen fotoğrafın konuşulduğu bir festival. Amacımız Kastamonu’yu fotoğrafın başkenti yapmak. Bu cümleyi ilk olarak Mustafa Gökmuharremoğlu telaffuz etmiştir. Kastamonu fotoğraf dendi mi ilk akla gelen yer olsun isterim. Ama bu ne tek başıma benim, ne tek başına KASFOT’un yapacağı bir şey. Bunun içerisinde valilik, belediye başkanlığı, sivil toplum kuruluşları, Ticaret Odası, KUZKA olacak. Güzel bir proje ile çok güzel bir organizasyonla bu yapılabilir. Ama bugünkü ortama baktığım zaman yakın vadede bunu görmüyorum. Bunu sağlayacak enerjiyi ne kendimde ne de bunu sağlayacak diğer paydaşlarda ne yazık ki şuanda görmüyorum. Ama bu benim bilinç altımda bir yerlerde duruyor. Uygun koşullar olduğunda bu proje doğar ve biz bunu inşallah gerçekleştiririz. Sivil toplum örgütleri ile dayanışma içine girmeye başladık. Kastamonu Genç Girişimciler Derneği KASGEG’le Explore Kastamonu (Kastamonu’yu Keşfet) Projesine başladık. Açmış olduğumuz Instagram, facebook ve twitter hesaplarımızdan Kastamonu’yla ilgili fotoğraflar paylaşıyoruz; ve Kastamonu’yu tanıtıyoruz. Bunun devamı gelecek. Yine Kastamonu Turizm ve Otelciler Derneği ile de ortaklaşa projelerimiz olacak. Biz artık sivil toplumlar olarak kendi gücümüzün farkına vardık. Ve yeni sivil toplum örgütleri ile gücümüzü birleştirip yeni daha büyük hedeflere birlikte yürümenin yollarını formüllerini arıyoruz. Bu güzel bir şey. Bu işin fikir bazında bile düşünölmeye başlaması bence önemli bir adımdır. Önceden Kastamonu’da iki insan yan yana gelmiyor-

du artık biz nasıl yapabilirizi konuşmaya başladık. Bu güzel. En azından içimizde bu konuda bir istek var. Biz fotoğraf üretiyoruz . Biz ürettiklerimizi birlikte değerlendirmeye varız. Ama bunu mantıklı ve bizim yaptığımız işe saygı duyan bir proje ile sunmak şartı ile. En büyük sıkıntılardan biri de yaptığımız işin hafife alınması, onu bir aşamadık. O maalesef toplumun hastalığı. Umarım zaman içinde bunu da aşarız.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Sayenizde biz Kastamonulu fotoğrafçılardafotoğrafsayesindehayataveKastamonu'ya farklı bakmaya başladık, Kastamonu'yu tanıdık, ilçeler de dahil her taşını gezdik. Derneğinizi bunu da sağladı? SUAT CUMALİ GÜNGÖR: Ben şunda iddialıyım.

Kendi hayatımda örneklendirerek bu konuyu rahat konuşabilirim. Fotoğrafçı, sanatçı pozitif düşünen bir insandır. Güzelliğe odaklanır, iyiliğe odaklanır. Öyle olduğu zaman arıyorsunuz, güzeli görmeye çalışıyorsunuz, bu arada ister istemez çirkinini de görüyorsunuz. Varsa bir çirkinlik bu da sizi çok rahatsız ediyor. Çünkü detaylara dikkat etmeye başlıyorsunuz. Artık bakıp geçmiyorsunuz, derinlemesine inceliyorsunuz. Bu iyi de, kötü de. Çünkü siz orada sürüp giden bir şeylerden rahatsız oluyorsunuz. Bunu da bakıp da geçmiyorsunuz. Düzeltmeseniz de elimden ne gelir, ne yapabilirim diye düşünüyorsunuz. Fotoğrafla belgeliyorsunuz. Gerekli yerlerde, röportajlarda anlatıyorsunuz. Düzeltmeseniz de bununla

dertleniyorsunuz. Bu iyi bir şeydir. Mümkünse müdahil oluyorsunuz düzeltiyorsunuz. Biz bütün çocuklara fotoğraf eğitimi verirse bu çocuklar yarın yanlış mimari eserler, yanlış yollar, çirkin evler yapmaz. Bu kişiler her şeye daha estetik bakarlar, dikkat ederler. Yaptıkları her şey, daha sanatsal, daha güzele yönelik olur. Dolayısı ile onun için de ben mümkün mertebe herkese fotoğrafçılığı sevdirmeye çalışıyorum. Profesyonel anlamda yapmasalar da hayata o bakış açısı ile baksınlar istiyorum. Bizim kurslarımız bunu veriyor aslında. Pek çok kişinin ben fotoğrafı böyle görmüyordum ama şuanda dünyaya başka türlü bakıyorum dediğine şahidim. Demek ki biz insanla-

rın kafasında bir iz bırakabiliyoruz bu güzel bir şey.

FATMA BÖLÜKBAŞ:Kastamonu Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde de dersler veriyorsunuz. Oradaki Öğrencilerin Kastamonu'ya bakış açısı nasıl oluyor?

SUAT CUMALİ GÜNGÖR: Benim akademik bir kariyerim yok. Ben bir nevi usta öğreticilik sıfatı ile oradayım. Fotoğrafçılıktaki deneyimlerimi temel fotoğrafçılık ve basın fotoğrafçılığı derslerinde öğrencilerle paylaşıyorum. 2 yıldır ders veriyorum. Öğrencilerden çok güzel dönüşler aldım. Dersi uygulamadan gelen bir insanın anlatması hoşlarına gidiyor. Fotoğraflar üze-

rinden dersi anlatıyorum. Onları sık sık uygulamaya çıkartıyorum. Şehir içine, ilçelere uygulamaya çıkartıyorum. Bunlar çok hoşlarına gidiyor. Elinde makine fotoğraf üretiyor. Ben aslında bu sayede onlara da şehri tanıtıyorum. Öyle sokaklara giriyoruz ki; “A Kastamonu’da böyle bir yer var mıymış?” diye şaşıyorlar. Geçtiğimiz yıl ödevlerini Çarşı-Pazar olarak verdim. Çarşamba günü Pazar yerine götürdüm. O kadar güzel oldu ki. Bizim insanımızın o çocuklara yaklaşımı, teyzelerin kızlarla sarılmaları, amcaların kahvelerden çay ısmarlamaları .Bunu görünce o çocuklar Kastamonu insanı ne kadar iyi dediler. Bu sayede kafalardaki bazı yanlış algıları da kırıyoruz. Bu sayede bizim insanımızın öğrenciler hakkındaki olumsuz düşünceleri yok oluyor. Öğrencilerin de Kastamonu halkı hakkındaki olumsuz düşünceleri. Bence gerekli olan da bu zaten. Böylelikle biz üniversite ile şehir arasındaki uzaklığı da gidermiş oluyoruz. Birbirine yaklaştırıyoruz. Üniversite şimdi şehirden kopuk yaşıyor. İkisinin de birbirinden alacağı şeyler var. İkisinin de birbirinden etkilenmesi gerekiyor. Bizim biraz daha gelişmemiz için üniversiteden alacağımız şeyler var. Üniversitenin de kalıcı olabilmesi için kadim şehrimizin değerlerinden yararlanması lazım. Çarşı pazardaki insanları öğrencilerin gözünden fotoğrafladık.Biz bu fotoğraflardan üniversitede sergi açtık. Önümüzdeki Eylül-Ekim aylarında alışveriş merkezine de Çarşı-Pazar Kastamonu” adı ile bu sergiyi taşımayı düşünüyoruz. Geçen yıl kışın 1 metre karda Azdavay gezisi yaptılar. Oradan çok mutlu döndüler. Mayıs ayında Abana-İnebolu –Bozkurt gezisi yaptık. Sahili gördüler. Böylece şehri tanıyorlar. İleri de bir medya organında iki satırda olsa Kastamonu ile ilgili bir şey yazsalar Kastamonu adına güzel fırsatlara dönüşebilir. Bu eğitimler Kastamonu geleceği için de bir nevi tohum ekmektir. Nerde nasıl biter bunu da zamanla göreceğiz.

FATMA BÖLÜKBAŞ:Şuan kısa vadede yöneticilerden beklentileriniz,istekleriniz nedir? En azından Kastamonu’da bir foto maraton Kastamonu’da yapılabilir. **SUAT CUMALİ GÜNGÖR:**Ben 2 konuda ilgilerle konuştum. Bunlardan bir tanesi İstiklal Yoludur. Kastamonu’nun ve Türkiye’nin çok önemli bir değeridir. Türkiye’de hatta Kastamonu’da çok az kişi bunu bilmektedir. Bunu biz tanıtip Türkiye’ye mal edebiliriz. Kastamonu’ya tek başına bu bile onlarca, yüzlerce turist gelmesini sağlayacak bir değerdir. Biz bunu yapmayı teklif ettik. Ama olmuyor. Ben bu konuda gerekli desteği bulamadım. İstiklal Yolu foto maratonu yapılıp hem bunun geniş kitlelere duyurulması sağlanır, hem de fotoğrafçılar bu vesile ile buraya çekilir. İkincisi Türkiye’de iki tane milli parkı olan il bizim

ilimiz. Ve bir tanesi panparks. Böyle bir yer yok. Avrupadaki 13 sıcak bölgeden bir tanesi. Bizim burada 4-5 tane ilçemiz var. Bunların her birinde biz birer sene yarışma yapsak 4 -5 senede bir sıra gelir. İlkbahar, Yaz, Sonbahar , Kış mevsimlerinde farklı fotoğraflar alınabilir. Her biri kendi içinde cennet. Türkiye’de bunun bir karşılığı yok. Bu güzelliklerin onda birine sahip olan ilçeler doğada görüntü avcılığı yarışmaları ve birçok yarışmalar yapıyorlar biz bir türlü bunları yapamıyoruz. Ben bu konuda Milli Parklar İl Müdürlüğü’ne , Küre Dağları Milli Park Müdürlüğü’ne, Milli Parklar Bölge Müdürlüğü’ne,- Genel Müdürlüğü’ne her tarafa başvurumama rağmen, sayın valilerimize bu konuda birkaç kez brifing dosyası vermeme rağmen halihazırda bu konuda maalesef bir sonuç alamadık. Bunlar olmayacak şeyler değil. Sağa sola harcanan paraların sadece küsuratları ile bizler bunları yaparız ve tanıtım adına kat be kat geri dönüşümleri olur. Ama neden bilmiyorum yapamadığım iki uhde bunlardır. Eğer yetkililerden biri gelip de bunu nasıl yapacaksın diye sorarsa benim söyleyecek sözüm hazır, bunu yapacak enerjim hazır sadece bana bütçe anlamında destek istiyorum. Onlarda öyle çok büyük rakamlar değil. Bu projelerle Türkiye’de ses getireceğim konusunda da iddialıyım. Fotoğraf çok kolay ulaşılabilen en iyi tanıtım aracı. Biz bunu keşfettik. Dünya da bunu keşfetti. Tanıtımda görseller çok fazla kullanılıyor. İyi çekilmiş düzgün bir fotoğraf insanları etkiliyor. Biz bunu gönüllü yapıyoruz. Biz hobimizi gerçekleştirirken memleketimizi de tanıtıyoruz. Biz bundan beklenti içerisinde değiliz ama en azından bunu bir adım öne taşıyalım, birileri bir şeyler yaparken gelip bizden de destek alsınlar birlikte bir şeyler yapalım.Bir adım öteye birlikte götürelim. Ama bunu yaparken de emeğimize de saygı duyulmasını istiyoruz. Biz bu yaklaşımı göremiyoruz. Biz yıllarca bu iş için çaba sarf etmişiz, emek vermişiz, senelerce gezmişiz,ekipman edinmişiz. “Sen bunu bana ver istediğimiz gibi kullanalım.” Böyle bir şey yok.. Bizi üzen nokta budur. Biz bunu daha iyi şartlarda karşılıklı anlayışla daha iyi noktalara taşıyalım. Bizim fotoğraflarımızda aynı Kastamonu’nun değerleri gibi çarçur ediliyor. Ben buna üzülüyorum.

FATMA BÖLÜKBAŞ: Çok teşekkür ediyorum hocam.E-derginizin de başarılarınızın güzel bir halkası olarak devam edeceğinden hiç şüphem yok. **SUATCUMALİGÜNGÖR**Bençokteşekkür ediyorum.

Fotoğrafın Tarihçesi

www.serenti.org sitesinden alıntı

Eski Yunanca photos (ışık) ve graphein (çizmek) sözcüklerinin birleşiminden oluşan fotoğraf sözcüğü, optik sistemler aracılığıyla ışığa duyarlı gümüş tuzlarının etkilenmesi ve kimyasal işlemlerden sonra kalıcı görüntü elde edilmesi işlemi için kullanılır. Görüntü, ışığa duyarlı maddeleri, görünür ışık, morötesi, kızılötesi ve gamma ışınları gibi elektromanyetik ışının etkilemesiyle elde edilir. Kısacası fotoğrafçılığın temeli aydınlatılmış olan bir cismin objektifin içinden geçen görüntüsünü ışığa duyarlı bir yüzey üzerine kaydetme ilkesine dayanır. Fotoğraf sözcüğünün kullanılması ilk kez İngiliz astronom John Frederick W. Herschel'in 28 Şubat 1839'da fotoğrafçı William Henry Fox Talbot'a yazdığı mektupta önerilmiştir. Berlin'de yayımlanan Vossische Zeitung'un 25 Şubat 1839 tarihli sayısında, Herschel ile yazışmakta olan astronom Johann von Maedler'in yazısında da aynı terim kullanılmıştır.

Fotoğraf tek bir insanın buluşu değildir ve bu nedenle fotoğrafı icat eden kişi unvanı tek kişiye verilemez. Fotoğraf, Endüstri Devrimi sonrasında teknoloji ve sosyal yaşamdaki gelişmelere bağlı olarak birbirini izleyen çabaların sonucudur. İnsanlar yüzyıllar boyunca gözle görüleni ele gerek olmadan bir yüzey üstünde kalıcı hale getirme özlemini duymuşlardır. 19. yy başlarında Avrupa orta sınıfının güçlenmesiyle birlikte portrelerini yaptırmak, durumları güçlenen insanlar için yeni sosyal konumlarının göstergesidir. Giderek artan portre yaptırmak isteği, ressam ve minyatürçülerin çalıştığı bu dalın mekanize olmasını zorunlu kılmış ve fotoğrafın gelişmesine neden olmuştur.

Fotoğrafın ortaya çıkışını hazırlayan teknik gelişmeler iki ayrı alanda olmuştur: Camera obscura (karanlık oda) ile optik görüntünün elde edilmesi

ve ışığa duyarlı maddelerin geliştirilmesi. Latince kara kutu anlamına gelen Camera obscura'yı oluşturan bilgilerin kaynağı Sümerlere kadar uzanmaktadır. Karanlık bir odanın duvarında küçük bir delik açılırsa, dışardaki görüntü karşı duvara ters olarak düşer. Eski Çin, Yunan ve Arap uygarlıklarında bu bilgi yazılı kaynaklara geçmiş ve sonraki yüzyıllarda güneşin gözlenmesi gibi olaylarda kullanılmıştır.

Rönesans döneminde sanatçıların geometri ve perspektifi işlemeleri camera obscura'yı tekrar gündeme getirmiştir. Leonardo da Vinci 15. yüzyılda karanlık oda ile ilgili olarak şunları yazıyordu: Aydınlatılmış cisimlerin görüntüleri çok karanlık bir hücreye küçük bir delikten girdiğinde, bölmenin içine deliğin biraz ötesine beyaz bir kağıt yerleştirin. Bu kağıdın üzerinde o cisimleri gerçek şekil ve renkleriyle görebilirsiniz.

Camera Obscura'nın Ardından

Karanlık oda giderek taşınabilir kutulara dönüşürülmüş; 1550'de Milanolu fizikçi Girolamo Cardano deliği genişletip ince kenarlı mercek ekleyerek görüntünün netliğini artırmıştır. 1568'de bu sefer Venedikli araştırmacı Daniele Barbaro değişik çapta deliklerden oluşan sürgü diyaframla ışığı kontrol altına almayı başarmıştır. 1636'da Alman matematikçi Daniel Schwenter üç mercekli objektifi geliştirmiş; 1676'da bir başka matematikçi, Johann Christoph Sturm kutunun arkasına koyduğu 45'lik aynayla görüntünün yukarıdaki buzlu cama düz olarak aktarılmasını sağlamış, cam üstüne saydamlaştırılmış kağıt koyup görüntüyü elle çizmiştir. Böylece, camera obscura yaygın olarak kullanılan ve çizime yardımcı bir araç olmuştur.

Camera obscura'nın 17. yüzyılda gelişimini tamamlamış olmasına karşın ışığa duyarlı maddelerin bulunması için bir yüzyıl beklenmesi gerekmiştir. 1725'te Alman anatomi profesörü Johann Heinrich Schulze fosfor elde etmeye çalışırken, cam şişe içerisindeki gümüş nitrat çözeltisinin güneş ışığına maruz kaldığında siyah renge döndüğünü yani ışığa duyarlı olduğunu keşfetti. Bu, ışığa duyarlı maddenin yaratılmasındaki ilk adımdı. 1775'te İsveçli kimyacı Carl Wilhelm Scheele güneş tayfinin kısa dalga boylu mor ve mavi ışınlarının gümüş tuzlarını daha çabuk kararttığını gözlemiş, 1777'de ışıktan etkilenen gümüş klorürün amonyum hidroksitte erimediğini göstermiştir. 1782'de İtalyan kütüphaneci Jean Senebier güneş tayfinin değişik renklerinin gümüş klorürü karartma sürelerini saptamış, ışıktan etkilenen bazı reçine türlerinin sertleştiğini ve terebentinde erimediğini bulmuştur.

Fotoğrafa giden yolda ilk çalışmaları yapanlardan biri İngiliz porselen yapımcısı Thomas Wedgwood'dur. Desenleri hazırlamak için karanlık oda kullanan Wedgwood, gümüş nitratla duyarlaştırılmış yüzeylerde optik görüntüyü kalıcı hale getirmeye çalışmıştır. 1802'de bu çalışmalarını yayımlayan arkadaşı kimyacı Humphry Davy ile birlikte gümüş nitrat ya da klorürle duyarlaştırılmış kağıt ve deri üstüne yaprak, böcek gibi cisimler koyup ışıklandırarak kopyalar elde etmişler; ancak poz süresi kavramını geliştirmemeleri ve sabitleştirme (fix) işlemini yapamamaları sonuca varmalarını engellemiştir. Wedgwood'un erken ölümü çalışmaların yarıda kalmasına neden olmuştur.

Tarihteki İlk Fotoğraf

Fransız donanmasında subay Joseph Nicéphore Niépce ve kardeşi de benzer deneyler yapıyorlardı. J. N. Niépce 1810'larda taş baskı çalışmalarına başlamış, resimleri foto kimyasal yolla elde etmeyi denemiştir. Saydamlaştırılmış kağıttaki çizimleri ışığa duyarlı bir vernikle kapladıktan sonra baskı taşının üstüne kovarak güneşe tutmuştur. Camera obscura ile de denemeler yapan Niépce, Nisan 1816'da gümüş klorürle duyarlaştırılmış kağıt üstüne çiftlik avlusunun fotoğrafını almayı başarmıştır. Ancak bu bir negatiftir ve pozitif kopyayı gerçekleştirememiştir. Yıllarca çalışmanın sonucunda ışıktan kararan yerine sertleşen maddeleri deneyerek başarıya ulaşan Niépce, 1826'da kurşun ve kalay karışımı bir metal üstüne lavanta yağında eritilmiş yuda bitümü (Yahuda bitümü) sürüp camera obscura'ya yerleştirerek pencereden avluya

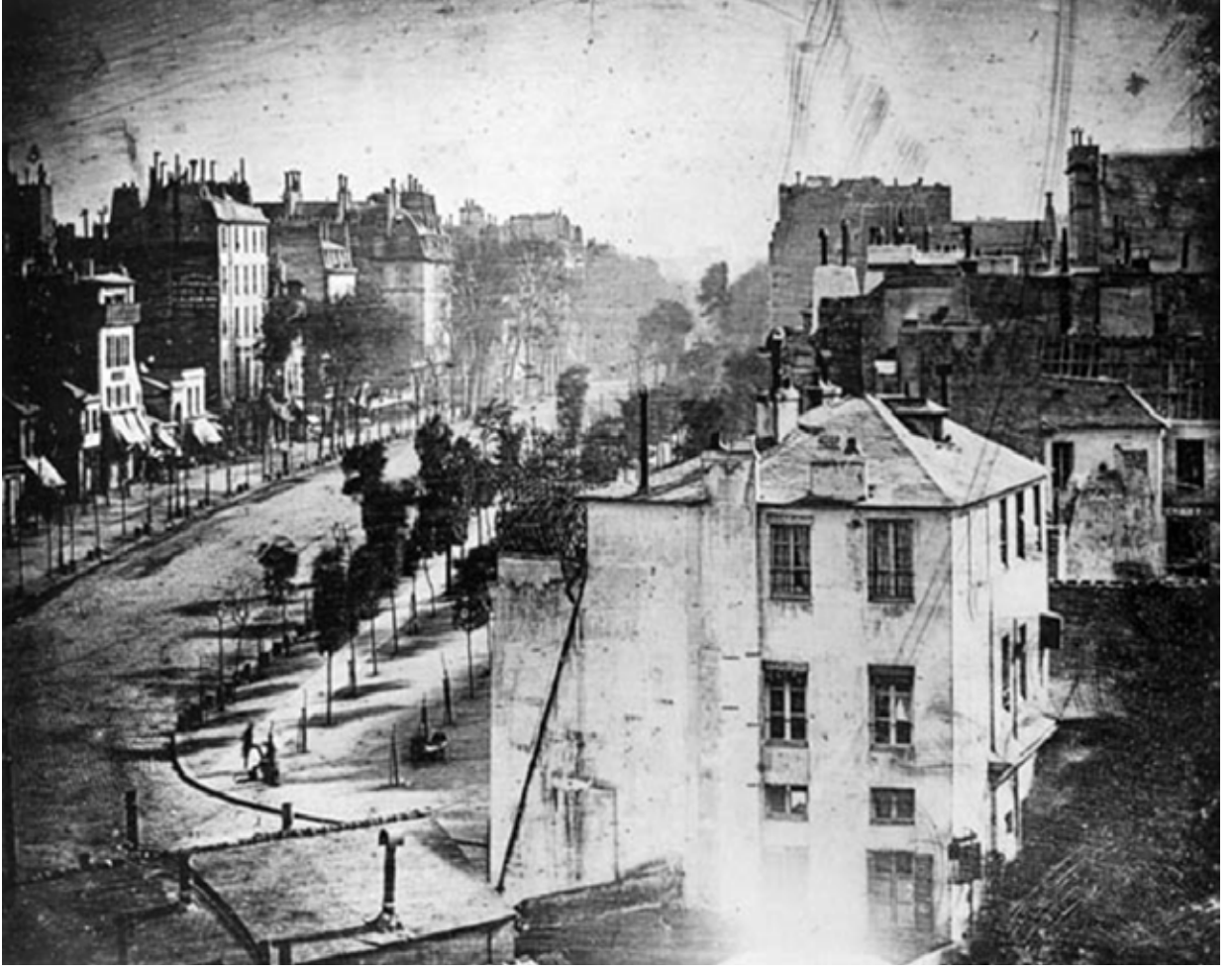
yöneltmiştir. Sekiz saatlik pozlandırmadan sonra metal levhayı terebentinle yıkadığında güneş ışığının etkilemediği yerlerde bitüm erimiş ve altından siyah metal çıkmıştır. Sonuç pozitif bir görüntüdür ve tarihin ilk fotoğrafıdır. 1829'da tiyatro dekoratörü Louis Jacques Mande Daguerre ile ortak olan, onunla birlikte geliştirilmiş bir camera obscura modeli üreten ve fotoğrafı keşfeden Niépce, 1833'te öldüğünde henüz tanınmıyordu.

Niépce'in araştırmaları sürdüren Daguerre (bir görüşe göre rastlantı sonucu) camera obscurada pozlandırma sırasında görüntü oluşuncaya kadar beklemek gerekmediğini, gizli görüntünün cıva buharıyla görünür hale getirilebileceğini bulmuş ve böylece poz süresini 15-30 dakikaya indirmiştir. Sofra tuzu kullanarak sabitleştirme yapabilmeyi ise ancak Mayıs 1837'de başarmıştır. Niépce'inkinden farklı olduğuna inanarak "daguerreotype" adını verdiği yöntemini 7 Ocak 1839'da Bilimler Akademisi'nde açıklayan Daguerre'nin yaptığı ilk fotoğraf makinası, birbiri içine giren iki kutudan oluşuyordu. Kutulardan ilkinde ince kenarlı basit mercekten oluşan objektif, diğer kutuda ise buzlu cam bulunuyordu. Bu kutular iç içe sürülerek uzaklık değiştiriliyor ve netlik ayarı yapılıyordu. Buzlu camın arkasında 45 derece eğimli duran bir ayna vardı.

Hükümet Daguerre'nin yöntemine patent vermedi; yöntemin kullanılmasını ve geliştirilmesini serbest bıraktı. Ama Daguerre'i Union d'Honneur nişanı ile ödüllendirmeyi ihmal etmedi.

Hükümetin isteği üzerine 19 Ağustos 1839'da Bilimler ve Güzel Sanatlar Akademisi'nin ortak toplantısında fizikçi ve milletvekili Francois Arago tarafından açıklanan bu yöntemde bakır bir levha gümüşle kaplanmakta ve parlatılmaktadır. Işık geçirmeyen bir kutuda iyot buharına tutularak duyarlaştırılan levha camera obscura'ya yerleştirilip pozlandırılmakta ve sonra cıva buharına tutulmaktadır.

Bu sayede ışık gören yerlerde amalgam oluşarak görüntü ortaya çıkmaktadır. Hiposülfitle sabitleştirme yapıp suyla yıkanınca sonuç pozitif bir fotoğraftır. Açıklamanın yankısı büyük olmuş, ertesi gün aynı çalışmaları yaptığını öne süren pek çok kişi ortaya çıkmıştır. Fotoğraf, ilk gününden başlayarak geniş halk yığınlarının ilgisini çekmiş, hemen o hafta Paris'te malzeme satan dükkânlar açılmış, ressamlar ürkmüş, din çevreleri tepki göstermiştir. Artık yeni bir dönem başlamaktadır.

Bir insana ait bilinen ilk fotoğraf da 1838 yılında Paris'in Temple Bulvarı'nda yine Louis Daguerre tarafından çekilmiştir. İnsan trafiğinin oldukça yoğun olduğu bir bulvar olmasına karşın pozlama süresinin 10 dakikadan uzun olması nedeniyle bu kareye yalnızca bir boyacı ve ayakkabılarını boyatan bir kişi girmeyi başarabilmiştir.

Kağıt Üstüne Fotoğraf

İlk olma önceliğini Daguerre'a kaptırmanın düş kırıklığını yaşayan İngiliz Hippolyte Bayard 1837'den beri kağıt üstüne fotoğraf elde etmekteydi. Gümüş nitratla duyarlılığı artırılan kağıdı ışıktaki karartıp potasyum iyodürle yeniden duyarlı hale getirerek doğrudan pozitif görüntüye ulaşmış, "daguerreotype"ın açıklanmasından bir ay önce 30 baskıyla tarihin ilk fotoğraf sergisini açmıştı. Arkeolog, kimyager, matematikçi ve dilci Henry Fox Talbot da negatif-pozitif yöntemiyle kağıt üstüne fotoğraf elde etmişti. 31 Ocak 1839'da İngiltere Kraliyet Akademisi'nde yöntemini açıklamış ve 1841 başında calotype (kalotip) ya da talbotype adıyla yöntemine patent almıştı. Öte yandan İngiliz astronom Herschel de Daguerre'in yöntemini

öğrenir öğrenmez çalışmaya koyulmuş ve kısa sürede sonuca ulaşmıştır. Gümüş karbonatla duyarlaştırılmış kağıt üstüne ilk fotoğrafını 29 Ocak 1839'da çekmiş ve hiposülfitle sabitleştirmiştir. Mart 1839'da Kraliyet Akademisi'ne bir bildiri sunarak 23 fotoğraf sergileyen Herschel'in fotoğrafçılığa pek çok katkısı olmuştur: "fotoğraf", "negatif", "pozitif", "snapshot" gibi sözcükleri ilk kez o kullanmıştır. 1819'da bulduğu tiyosülfatlardan hiposülfitin sabitleştirici olarak kullanılmasını sağlamıştır. 1839'da cam üstünde fotoğraf elde etmiş, gümüş tuzlarının ışığa karşı duyarlılık farklarını ve kızılötesi ışınların fotoğrafı kemiren etkisini göstermiştir. Cıva klorürün fotoğraftaki gümüş görüntü üzerinde ağartıcı (bleach) etki yaptığını ve böyle bir fotoğrafın hipo eriyiğinde yenilendiğini bulan Herschel, bazı demir bileşiklerinin ışığa duyarlıklarını tanımlayarak (ozalit), 1842'de ilk mavi baskıyı (cyanotype) yapmış ve 1853'te de mikrofilmle arşivleme yöntemini tasarlamıştır.

Kağıt üstüne fotoğraf elde etmede daguerreotype çok net görüntü vermekle birlikte, hem çoğaltılamıyordu hem de cıva buharı insan sağlığı açısından zararlıydı. Üstelik kolayca çizildiği için cam altında

deri kılıflarda korunmak zorundaydı. Calotype ise negatif-pozitif yöntemiyle çoğaltılabiliyor ama kağıt elyafı görüntüyü dağıtıyordu. Bu iki yöntemin zayıflıkları yeni arayışlara yol açmıştır.

Cam Üstüne Fotoğraf

Daguerreotype'ın netliği ve calotype'ın çoğaltılabilme özelliği, negatifte altlık olarak camın kullanılmasıyla sağlanmıştır. Cam üstüne fotoğraf elde etme yöntemini 1847'de Niépce'in yeğeni Abel Niépce Saint Victor geliştirmiştir. Yumurta akıyla kaplanan cam levha, potasyum iyodür ve gümüş nitratla duyarlaştırılmakta, pozlandırmadan sonra mazi asidi (gallic acid) ile banyo edilip sabitleştirilerek yıkanmaktadır. Duyarlı cam levha pozlandırmadan önce ya da sonra bir-iki hafta saklanabilmektedir. Ancak poz süresi 5-15 dakikadır.

1851'de İngiliz fotoğrafçı ve heykeltıraş Frederick Scott Archer "ıslak levha yöntemi"ni geliştirmiştir. Cam levha potasyum ve öteki iyodürleri içeren bir tabakayla kaplanıp karanlık odada gümüş nitrat eriyiğine batırılmaktadır. Bu karışıma batırılan cam levha kameranın içine konuluyor ve henüz ıslakken ışığa tutuluyordu. Ardından demir sülfat-asetikasıyla banyo ediliyor ve potasyum ya da sodyum siyanürle sabitleştiriliyordu. Yapılan bu işlemler fotoğrafı çekenin üstünü başını batırıyordu ve işlem sayısı çoğalmıştı. Ancak yeni yöntem ışığa daha duyarlı olduğu için pozlama süresi hem 10 saniyeye kadar düşürmüştü hem de diğer yöntemlerden çok daha net fotoğraflar alınıyordu. Aynı yıl ambrotype (ya da melainotype) yöntemi de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Az pozlandırılmış kolodyum cam negatif, siyah kadife gibi bir altlık üstüne konarak çerçevelenmektedir. Negatifteki boşluklar siyahlaşınca gümüşün parıltısı beyaza kaçmakta ve görüntü pozitif olmaktadır.

Film Üstüne Fotoğraf

Ne var ki sorunlar henüz tamamen çözülmüş değildi. Cam levhalar hem ağır hem de kırılıyordu. Daha hafif ve daha dayanıklı bir altlık bulmak gerekiyordu. 1870'li yıllarda ışığa çok daha duyarlı gümüş bromürle kaplanmış jelatin emülsiyonla kaplanmış kuru levhalar geliştirildi. Bu amaçla İngiliz kökenli ABD'li fotoğrafçı John Carbutt'un ısrarıyla 1888'de bir selüloit fabrikasında ince levhalar üretilmeye başlandı. Ertesi yıl George Eastman'ın kurduğu Eastman

Kodak çok daha ince olan nitro selüloz filmi, "Siz düğmeye basın, gerisini biz yaparız" sloganıyla ünlü makaraya sarılmış film kullanan Brownie kamerayla birlikte piyasaya sürünce gerçek anlamda bir devrim yaşandı, fotoğraf kitlelere yayıldı. Eastman Kodak'ın ilk sarma filmleri uzun ve ince bir kağıt şeridi biçimindeydi. İçindeki negatif tabaka çekilip çıkarılarak baskıdan önce cam levhaların üzerine yerleştiriliyordu. Yeni selüloz filmlerin üstünde tabanı görmeye sağlayan ışığa duyarlı bir emülsiyon bulunduğu içinse sıyırma işlemine artık gerek kalmıyordu. 1930'da çabuk alev alan nitro selüloz yerini selüloz asetat kullanımına bıraktı, yöntem aynı kalmakla birlikte emülsiyon sürekli olarak geliştirildi.

Renkli Fotoğraf

İlk açıklanışından başlayarak daguerreotype'ın renkleri aktaramaması ve değişik tonlarda grilere dönüştürmesi bir hayal kırıklığı yaratmıştı. Doğayı tüm ayrıntısıyla aktaran yöntemin renkleri de vermesi

gerektiği ve biraz çalışmayla başarılabileceği düşünülmüş, ancak bu umulduğundan geç gerçekleşmiştir. İskoçyalı matematikçi ve fizikçi James Clerk Maxwell 1861’de üç renk kullanarak (mavi, yeşil, kırmızı) öteki bütün renklerin elde edilebileceğini kanıtlamıştı. Maxwell’in tekniğinde bu üç renkte sıvıyla dolu ince cam kaplar arkasından üç negatif çekiliyor, ardından cam negatifler üç ayrı özel cam kullanılarak ekrana yansıtılıyordu Maxwell’in tekniği kullanılarak tarihteki ilk renkli fotoğraf 1861 yılında Thomas Sutton tarafından çekildi. Sonuç renkli fotoğraftı ama kullanılabilir olmaktan oldukça uzaktı. 1865’te bu üç rengin ışık için doğru olduğu, boya pigmentleri işe karıştığında üç ana renkte yeşil yerine sarı konması gerektiği keşfedildi.

Renkli fotoğrafa en büyük katkıyı yapan Fransız bilim adamı Louis Ducos du Hauron’dur. Maxwell’in üç ana rengin birleşmesini temel alan “toplayıcı bireşimine karşılık, 1869’da Hauron, pigmentlerin kendi renkleri dışında ışığın öteki renklerini emmelerini temel alan “çıkarıcı bireşimi önermiştir. Yeşil, turuncu ve mor filtreler arkasından üç negatif çekmiş; bu renkleri beyaza tamamlayan kırmızı, mavi ve sarı karbon pigmentler taşıyan ince jelatin bikromat levhalar üstüne ayrı ayrı baskılar yapmıştır. Kırmızı, mavi ve sarı baskılar üst üste konduğunda ortaya çıkan renkli fotoğraftır. Üç baskının kağıt ya da cam üstüne tespit edilmesiyle de renkli baskı ya da saydam (diapositive/slide) elde edilir.

Başlangıcından beri bütün emülsiyonlar ortocromatic’tir. Yani maviye çok, yeşile az duyarlı ve kırmızıya duyarsızdır. Renkli fotoğrafın gelişmesi ancak 1906’da panchromatic (bütün renklere duyarlı) emülsiyonun bulunuşundan sonra hızlanmıştır. 1907’de Fransız bilim adamları Auguste ve Louis Lumière kardeşlerin autochrome levhayı üretmeye başlamaları renkli fotoğrafçılıkta bir dönüm noktası olmuştur. Mikroskobik incelikteki mavi, yeşil ve kırmızı boyalı nişasta tanecikleriyle kaplanan cam levha üstüne ince bir tabaka pankromatik emülsiyon sürülürken, levhanın öteki yüzünden pozlandırma yapılırken renkli nişasta taneleri filtre görevi yapmaktadır. Birinci banyodan sonra yeniden ışıklandırılan levha bir daha banyo edilmektedir. Sonuç, üç ana renkteki noktacıların değişik oranlardaki karışımlarıyla renkli etkisi veren saydamdır. Ancak yine de poz süresi çok uzundur ve saydam (dia) için yoğunluk fazladır. Çalışmalar sürmüş, “toplayıcı bireşimle 1908’de Dufay, 1916’da Agfa renkli levha, 1932’de ise Agfacolor film piyasaya çıkmıştır. “Çıkarıcı bireşimle değişik ürünler ve 1934’te Kodak film pazarlanmış, iki Amerikalı

amatör Leopold Godowsky ve Leopold Mannes tarafından geliştirilen Kodachrome film 1935’te kullanıma girmiştir.

Bu filmde üç kat emülsiyon vardır: Üst kat maviye, orta kat yeşile ve alt kat kırmızıya duyarlıdır. Pozlandırma ve ilk banyodan sonra ışıktan etkilenmemiş gümüş bromür kristalleri yeniden ışıklandırılmakta ve her tabakaya göre ayrı renk maddeleri taşıyan banyolardan geçirilmektedir. Ağartıcı ile gümüş filmde süpürülüp atılınca geriye yukarıdan aşağı sarı, magenta ve cyan (ara renkler) tabakalar kalmaktadır. Bu filme bakıldığında, yani içinden beyaz ışık geçtiğinde her ara renk tabakası karşıtı rengi emerek ve ötekilerini geçirerek renkli görüntüyü vermektedir. 1936’da piyasaya çıkarılan Agfacolor film de benzer ilkeyle çalışmakta, ancak renk pigmentleri emülsiyon içinde taşınmaktadır.

İlk renkli filmler projeksiyon ya da reproduksiyon (tıpkıbasım) yapılmasına uygundu. Çoğunluğun isteyiyse renkli baskı elde etmekte. 1937’de Agfacolor negatif-pozitif yöntem açıklanmış, ancak savaş nedeniyle geliştirilmesi 1950’ye kalmıştır. Kodacolor filmse 1942’de yapılmıştır. 1963’te üretilen Polaroid renkli film, Polaroid Land makineyle bir dakikada renkli pozitif vermekteydi.

Fotoğraf Makinelerinin ve Malzemelerin Gelişmesi

Fotoğrafın öncüleri genellikle kendilerinin yaptıkları basit camera obscura’larla çalışıyorlardı. Fotoğraf makinelerinin kitlelere satışına Haziran 1839’da Londra’da ve Agosto’da Paris’te başlamıştır. Önde objektif ve arkada buzlu camıyla iç içe geçen iki ahşap kutudan oluşan daguerrcotype yöntemiyle çalışan bu ilk fotoğraf makineleri iyot ve cıva kaplı, ispirto ocağı ve cezalarıyla 50 kg ağırlığındaydı. İlk objektiflerde odak uzaklığının çapa oranı f. 14 ya da 16’ydı. Bu nedenle pozlama süresi uzuyor ve portre çekilemiyordu.

1840’ta New York’ta Alexander S. Wolcott önünde objektif olmayan aynalı makineyi yaptı. Dipteki içbükey ayna ışınları ortadaki daguerrcotype levha üstüne odaklıyor ve poz süresi kısaltıldığı için artık portre çekilebiliyordu. Ocak 1841’de Avusturya’da optik malzeme üreticisi Friedrich Voigtländer, hesaplarını Macar matematikçi Josef Max Petzval’ın yaptığı objektifi taşıyan makineyi üretmiştir. Diyafram açıklığının 3.5 olması bir devrim yaratmış, emülsiyonların daha duyarlı hale getirilmesi de eklenince hareket görüntülenebilir ol-

muştur.

1850'de 10 calotype levha taşıyan ilk magazinli makine, 1854'te gene kağıt negatif için roll film düzeni yapılmıştır. 1850'lerde açık havada çalışacak bir fotoğrafçının en az 40-50 kg yük taşıması gerekiyordu. Kırım ve Amerikan İç Savaş'ında karanlık oda olarak bu nedenle donatılmış atlı arabalarla çalışılmıştı. Agrandisör ile büyütme henüz pratik olmadığından fotoğraf kontak kopyayla çoğaltılıyor ve büyük fotoğraf gerekiyorsa büyük makineyle çalışılıyordu. 1853'te çift mercekli stereoscopic makineler yapılmıştır. Yan yana çekilen iki fotoğraf, özel bakıcısıyla üç boyutlu

görünüyordu. On beş yıl boyunca stereoscope hemen her evin eğlencesi olmuş, aynı yıllarda tabanca, cep saati, kravat iğnesi biçimindeki minyatür makineler de üretilmişti. 1879 da duyarlı kuru jelatin levhalar geliştirilince hem fotoğraf tekniği basitleşmiş hem de malzemeler hafiflemiştir. Makineler küçülmüş, obtüratörler (shutter/örtücü) kısa anlarda çalışır hale getirilmiştir. 1880'lerden sonra amatör fotoğrafçılığın hızla yayılması malzemelerin seri üretimini zorunlu kılmış, filmle birlikte makine çeşitleri çok artmıştır. 1900'lerde ABD ve İngiltere'de her 10 kişiden birinin fotoğraf makinesi vardı ama küçük makinelerin gelişmesi ancak 1924'te sağlanabilmiştir. 1910'larda

sinema endüstrisi için üretilen 35mm filmi kullanan makineler üreilmeye başlanmış. 1914'te Almanya'da Ernst Leitz firmasının teknisyeni Oskar Barnack Leica'nın ilk modelini yapmıştır. Amaç sinema filmlerinin denenmesiydi. Küçüklüğü, pratikliği, sağlam yapısı ve f.3.5 Elmar objektifiyle bu makine ilgi çektiyse de savaş ve ekonomik yıkım nedeniyle üretimine 1924'te başlanabilmiştir. Aynı yıllarda yaygın olarak kullanılan f.1.8 ve f.2 Emostar objektifli Ermanox, basın fotoğrafının öncülerine az ışıklı iç mekânları habersizce fotoğraflama olanağı vermiştir.

1930'larda ince gren banyoların geliştirilmesinden sonra minyatür makineler dönemi başlamıştır. 1929'da Almanya'da yapılan TLR (iki objektifli refleksi) Rolleiflex de bir öncüydü. II. Dünya Savaşı öncesi en çok kullanılan 6x6cm SLR makine yine Alman yapımı Reflex Korelle olmuştur. Savaştan sonra

İsveç'te üretilen 6x6cm SLR Hasselblad, profesyonel fotoğrafçılar tarafından tercih edilmiş, İsviçre'de Arca, Almanya'da Linhof büyük boyutlu makineler üretmişlerdir. 1959'da Voigtlander ilk zoom (değişken odak uzaklıklı) objektifi gerçekleştirmiştir. 1948'de ABD'de bilim adamı ve mucit Edwin H. Land'tın geliştirdiği sistem ve Polaroid makineyle 60 saniyede pozitif fotoğraf elde edilmesi olanağına kavuşulmuştur.

1. Dünya Savaşı'ndan sonraysa Canon, Mamiya, Minolta, Nikon, Olympus, Pentax, Yashica, Bronica, Horseman ve benzeri Japon makineleri fotoğraf dünyasına egemen olmuştur. 35mm SLR makineler günlük yaşamın birer parçası haline gelmiş; değişik amaçlar için pek çok tip makine, gövde ve objektif, flaş ve öteki yardımcı parçalar üretilmiş, sistemler geliştirilmiştir. Makinelerin mekanik yapısı gelişmesinin sonuna vardığında yakın geçmişte mikro elektronik

hizmete girmiş, ışık ölçümü, enstantane ve diyaframı otomatik olarak ayarlayan değişik programlar, autofocus (kendiliğinden odaklanan) objektifler, gövde içinde sayısı üçe varan motorlar, flaş sistemleri artık alışılmış özellikler olmuştur.

Dijital Fotoğraf Makinelerinin Doğuşu

Günümüzde dijital fotoğraf makineleri neredeyse piyasanın tamamını ele geçirmiş, analog fotoğraf makinelerini tarihin tozlu sayfalarındaki bir nostaljiye dönüştürmüştür. Film kullanılmadan fotoğrafın bir depolama ortamına kaydedilmesine ilişkin ilk patent başvurusu 1972 yılında Texas Instruments mühendisi Willis Adcock tarafından yapılmıştır. Ne var ki bu patent pratiğe geçme olanağı bulamamıştır.

İlk dijital fotoğraf makinesi 1975 yılında Kodak'ta mühendis olarak çalışan Steven Sasson ve bir grup teknisyen tarafından üretilmiştir. Günümüzdeki dijital fotoğraf makineleri ile karşılaştırıldığında ise oldukça ilkel sayılabilir. Yalnızca 0.1 megapixel çözünürlüğe sahip CCD sensörlü bu fotoğraf makinesinin tek bir fotoğrafı kaydetmesi bile 23 saniye sürüyordu. Üstelik 3.6 kg ağırlığı ile taşınabilir olduğu da pek söylenemezdi.

Ticari anlamda ilk gerçek dijital fotoğraf makinesi ise Fujifilm tarafından 1988 yılında Almanya'daki Photokina fuarında tanıtılan FUJIX DS-1P modelidir. Kodak'ın ürettiği modelden onu ayıran tek özellik yalnızca seri olarak üretilmesi değildir. Çektiği fotoğrafları analog bir ortamda saklayan Kodak'ın makinesinin aksine, FUJIX DS-1P çektiği fotoğrafları üzerindeki 2 MB büyüklüğündeki SRAM belleğe saklıyordu. Bu kapasite 5-10 fotoğrafın saklanması için yeterliydi. Bu nedenle Fujifilm FUJIX DS-1P tarihin tamamen dijital ilk fotoğraf makinesidir.

Günümüzde cep telefonları sayesinde aslında herkes bir fotoğraf makinesi sahibi. Ama temel amacı fotoğraf çekmek olan fotoğraf makineleri üzerine ar-ge çalışmaları halen daha sürüyor ve özellikleri gün geçtikçe artıyor. Megapiksellerin yerini neredeyse gigapikseller almak üzere. Her ne kadar farklı bir amaçla üretilse ve farklı bir yöntem kullansa da, ABD Ordusu ve DARPA işbirliği ile geliştirilen ARGUS adlı sistem, 1.8 gigapiksel çözünürlük değeriyle dünyanın en yüksek çözünürlüğüne sahip fotoğraf makinesi olarak kabul edilebilir.

SERGİLERİMİZDEN

Derneğimizin kuruluş tarihi olan 11 Ocak haftasında sergilenmek üzere dernek üyelerimizin fotoğraflarından oluşan sergimizi her yıl açmaktayız.

Amacımız Kastamonu'da fotoğrafı sevdirmek , fotoğrafın anlatım dili ile yaşadığımız hayattan kesitleri görsel bir şekilde sunmak amacındayız.

Bu amaçla yaptığımız çalışmalar kapsamında 2014-2015 yılında "Kastamonu'da Yaşam", 2016 yılında "Kastamonu'da Tarım" ve 2017 yılında ise "Kastamonu'dan Portreler" konulu üyelerimizin fotoğraflarından oluşan sergilerin açılmıştır.

2018 yılı sergisinin konusu ise "Siyah-Beyaz" olarak belirlenmiş ve çalışmaları devam etmektedir.

Dergimizin bu sayısından itibaren faaliyetlerimizi tanıtmak amacıyla sergilerimizi deklanşör'de sizlerle paylaşacağız. Bu sayımızda 2016 yılında yapılan "Kastamonu'da Tarım" konulu sergimizin fotoğraflarını sizlerle paylaşacağız.

Bundan sonraki sayılarımızda da gerçekleşen fotoğraf sergilerimize yer vereceğiz.

"Kastamonu'da Tarım" konulu sergimizde dernek üyelerimizden gelen fotoğraflardan hazırlanmıştır. Toplam sergi kapsamında 41 adet fotoğraf sergilenmiştir.

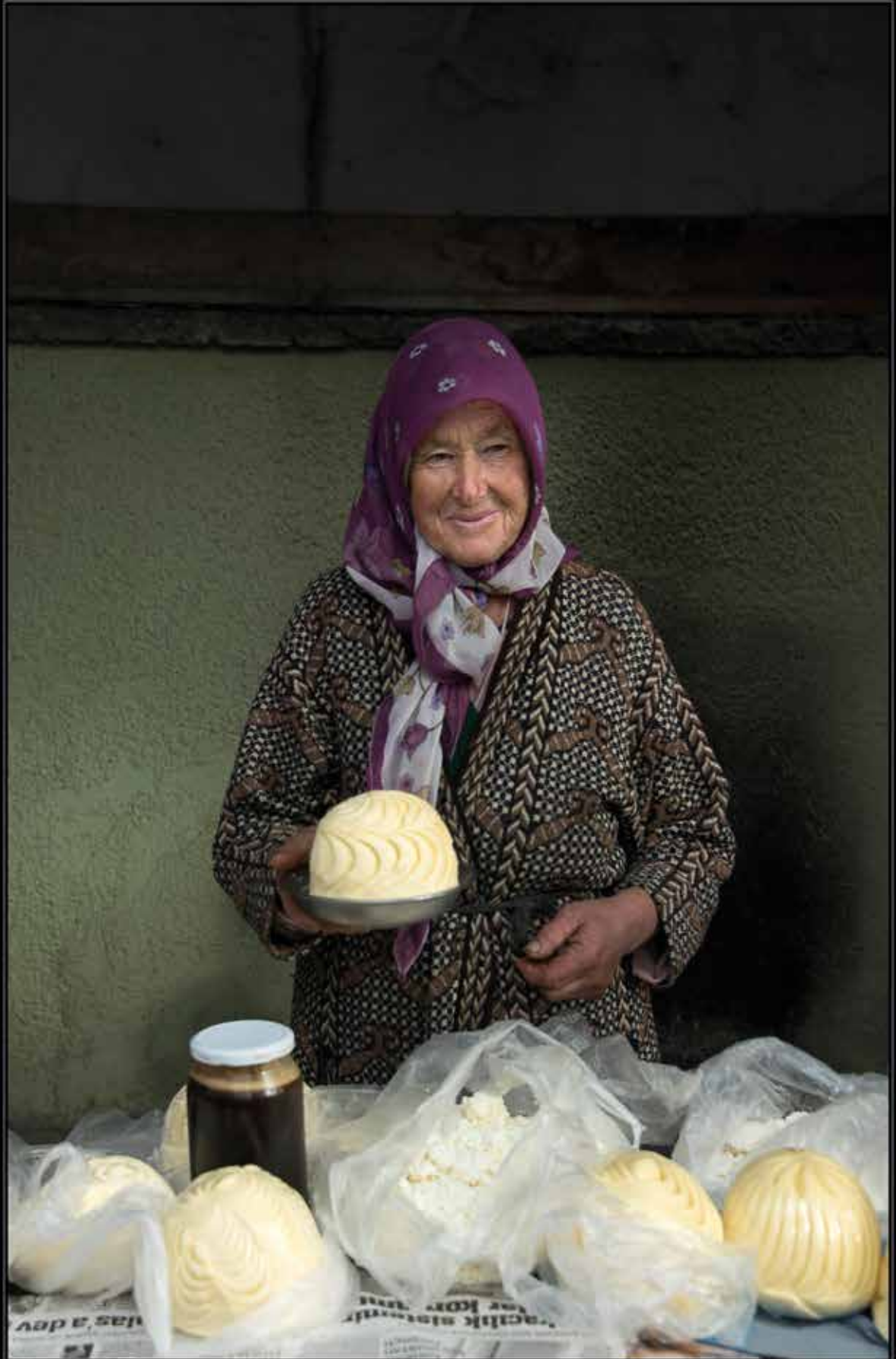

Abnet Kırkçımeli

Ezhan Kadir

Ahmet Korkmaz

Apaylan Evrak Deyir

Çevreli Bay

Elva Mahdanzija

Elva Mahdanzija

Ermina Telli

Ermina Telli

Fahri Oylak

Fahri Oylak

Paisi Oshkandi

Paisi Oshkandi

Mehmet Çaglar

Melvin Korday

Melvin Korday

Michael Day

Michael Day

Muammer Pelendecioğlu

Mustafa Ceylanlı

Mustafa Ceylanlı

Hayran Ağrı

Karagöz Karagöz

Հայրապետ

Հայրապետ

Özgehan Fırat

Rafet Turgut

Roberta Toldoni

Silvia Toldoni

Seydi Tayan

Seydi Tayan

Silma Kalkanlar

Serap Akal

Serres, France

Saint-Cornély, France

Sant Cugat, Girona

Sant Cugat, Girona

Henri Tapp

Yelky Family

Richard Aylmer Smith

Bizden Biri:

Mustafa GÖKMUHARREMOĞLU

İlk sayımızda röportajı içimizden biri ile yaparak sizlere onu daha yakından tanıtmak istedik. Bunu için değerli büyüğümüz, izlerken fotoğraflarından ders ve zevk aldığımız Mustafa GÖKMUHARREMOĞLU bu sayımızın konuklarından. Merhaba diyerek başladığımız röportajımızda sorduğumuz sorular ve yanıtları aşağıda özetlemeye çalıştık;

D- Mustafa GÖKMUHARREMOĞLU kimdir, kısaca tanıyabilir miyiz?

MG- 01.11.1955 Kastamonu Merkezde doğdum, ilk ve orta okulu Kastamonu da okudum. Tarım Meslek Lisesi sonrası mesleğe atıldım ve çalışmaya başladım. Üniversite sınavına girdim ve İktisat Fakültesini kazandım, tayin yaptıramadığımdan kayıt yaptıramadım ve okuyamadım.

D- Fotoğrafa ne zaman başladınız?

MG- Fotoğrafa ortaokulda Dayımın fotoğraf makinasına film alarak başladım. Arkadaşlarımın makinalarını emanet alarak devam ettim.

D- Neden fotoğraf?

MG- Fotoğraf benim için bir yaşam biçimi. Hayatımın her döneminde bir fotoğraf makinam oldu. Yaşamım boyunca fotoğrfsız bir hayat düşünmedim. Fotoğraf derken bu günkü manada konuşup, fikir alışverişinde bulunup iletişim araçlarını kullanarak öğrendiğimiz geliştirdiğimiz bir fotoğrafçılık değil. Kendi başımıza sadece fotoğrafa olan sevgiden dolayı sanat boyutunu bilmeden yaptığımız fotoğraf çekimi. Fotoğrafın sanat boyutunu gittiğimiz yerlerde o günün şartlarında ulaşabildiğimiz dergiler ile fark ediyoruz. Aslında okul hayatımızda Tarım Meslek Lisesinde okurken “Tarımsal Yayım” adlı bir dersimiz var ders eğitim materyallerinin hazırlanması amaçlı. Bize bu ders hakkıyla anlatılamadı benim ilgimi çeken kısmı ise ders kitabındaki fotoğraflar. Fotoğraflarla ilgili yazılan kısımları okuyarak öğrenmeye çalışıyorum yani o zamanda fotoğraf dolayısıyla derse ilgi duyuyorum.

D- Fotoğrafın size kattıkları nelerdir?

MG- Fotoğraf benim etrafımdaki nesnelere ve olaylara daha dikkatli bakmamı sağladı. Çevreye karşı daha duyarlı olmamı, pek çok kişinin görmediği detay ve değerleri görmemi sağladı.

D- Çekmekten hoşlandığınız fotoğraf türü nedir?

MG- Fotoğrafın her türünü çekmeyi seviyorum. Ağırlıklı olarak doğa fotoğrafı çekiyorum. Portre fotoğraf çekmeyi de seviyorum, mimari fotoğraf çekmeyi de seviyorum. Fotoğraf çekmenin yanı sıra makinanın çektiğinin haricinde bir şeyler katmak için denemler de yapıyorum. Güzel olan her şeyi çekmeyi seviyorum.

D- Yeni başlayanlara tavsiyeniz?

MG- yeni başlayanların çok büyük avantajları var. Biz fotoğrafı öğrenirken kendi başımıza öğrenmek zorundaydık. Yeni başlayanlar tüm bilgi kaynaklarına ulaşp doğru fotoğraf çekimini öğrenme şansları ver. Bunu internet veya ilimizde olduğu gibi dernekler vasıtasıyla eğitim alma şansları bulunuyor. Yeni başlayanlara bu fırsatları doğru ve yerinde değerlendirmelerini tavsiye ediyorum.

Evet derneğimizin kurucularından Mustafa GÖKMUHARREMOĞLU ile fotoğraf üzerine yaptığımız kısa sohbeti sizlerle paylaştık, şimdide onun kadrajından güzel fotoğrafları izlemek ve Mustafa abimize daha nice güzel fotoğraflarını bizlerle paylaşması dileğiyle veda ediyoruz.

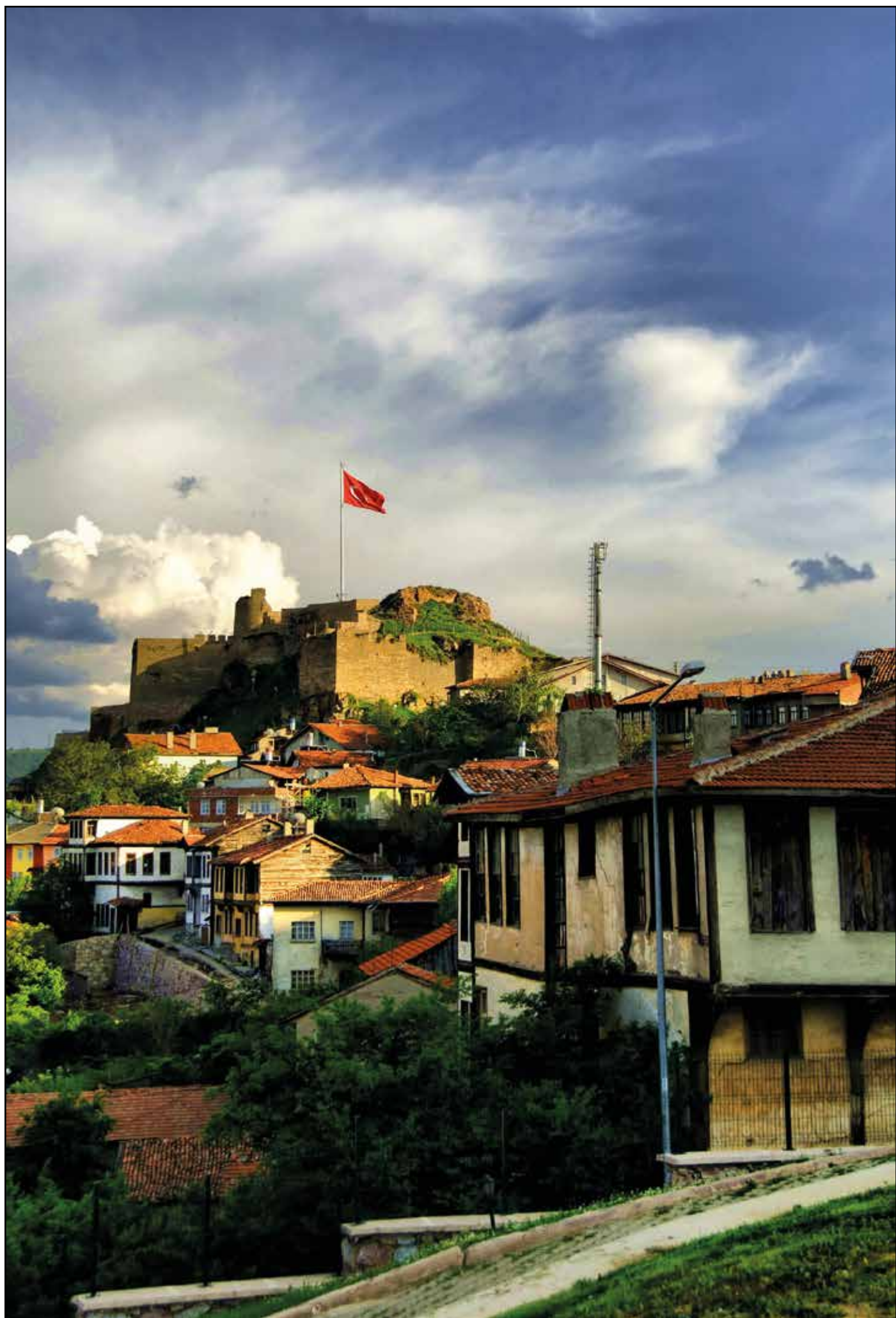

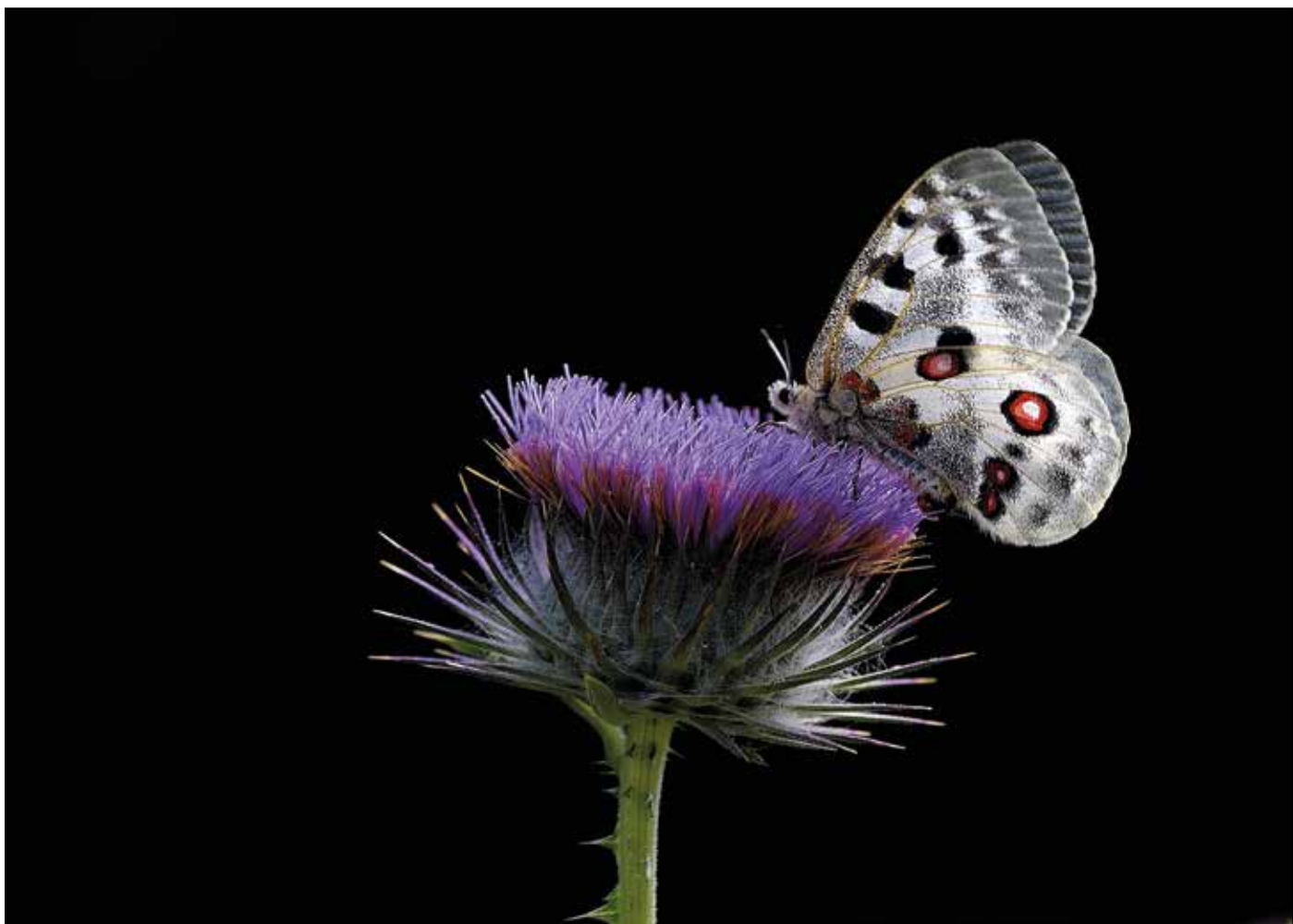

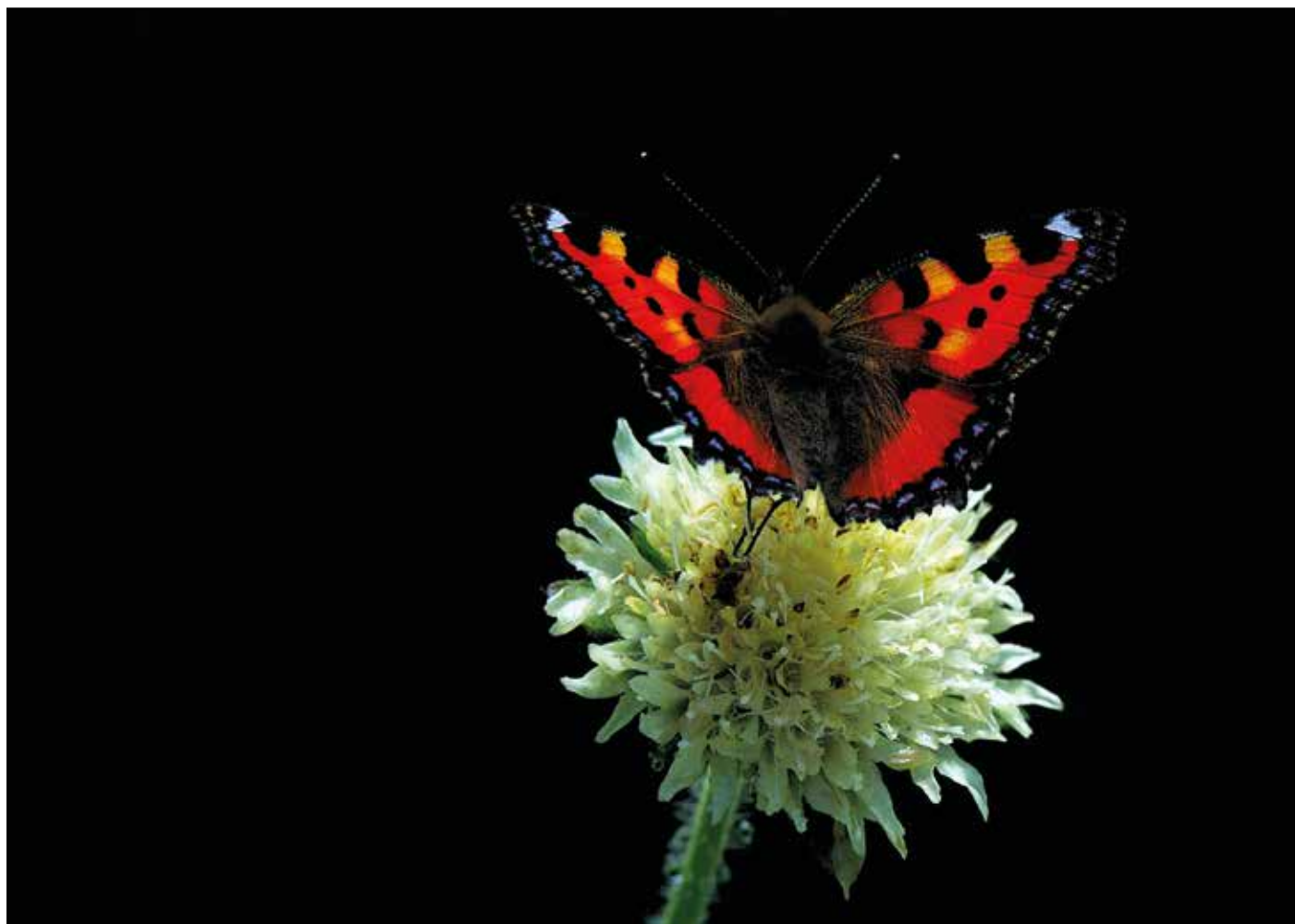

Ustalarla Söyleşi: Arif TERZİOĞLU

D: Arif TERZİOĞLU kimdir?

Arif Terzioğlu: Ankara 1958 doğumlu, makine mühendisiyim. Evli ve bir kız babasıyım. Isparta da büyüdüm, okudum ve evlendim. Meslek hayatımın 18 yılını Kastamonu'da geçirme şansını yakalamış doğa tutkunu biriyim.

D: Fotoğraf haricinde hobileriniz var mı?

Arif Terzioğlu: Fotoğraf dışında en büyük hobim balıkçılık, spor ilerleyen yaşla birlikte gerilerde kaldı.

D: Fotoğraf mı yoksa diğer hobileriniz mi hangisi sizin için öncelikli?

Arif Terzioğlu: Elbette ki fotoğraf her şeyin önünde, balıkta bile gözlerimiz etrafta fotoğraf arıyor.

D: Fotoğraf çekerken dikkat ettiğiniz nelerdir?

Arif Terzioğlu: Fotoğraf, heyecanlandırmalı, keyif vermeli, el ayak dolaşmalı yoksa sonuç fotoğraf değildir benim için...

D: Hangi tür fotoğraf çekmekten keyif alıyorsunuz?

Arif Terzioğlu: Doğa fotoğrafçısıyım diyebilirim. İnsan fotoğrafı çekebilmek çok daha zor benim için, o ayrı bir yetenek.

D: Fotoğraf çekerken öncesi ve sonrası yaptığınız çalışmalar?

Arif Terzioğlu: Daha da iyiyi yakalayabilmek için olsa gerek, çok fotoğraf çekerim. Hani derler ya "fotoğrafçı çekerken değil, seçerken fotoğrafçıdır". İşin zor kısmı bilgisayar başında başlar...

D: Etkilendiğiniz fotoğrafçılar?

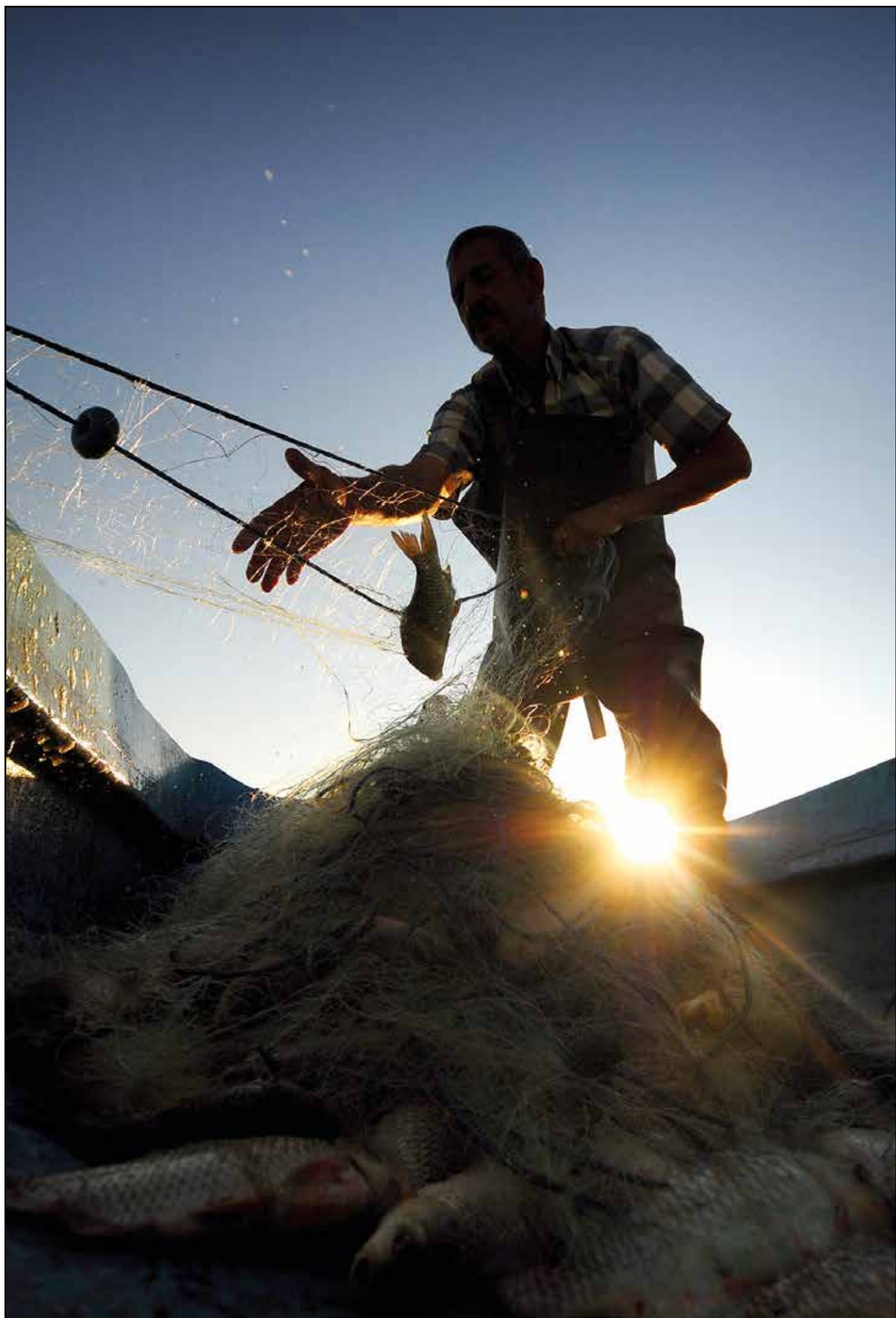
Arif Terzioğlu: Fotoğrafçılardan ziyade fotoğraflar etkiliyor beni, yeni nesil öyle fotoğraflar çıkarıyor ki hayranlıkla izliyorum.

D: Yeni başlayanlara tavsiyeleriniz?

Arif Terzioğlu: Elbette ki teknolojinin gelişimiyle bizden çok daha şanslı durumdalar, ancak en iyi makinenin en iyi fotoğrafı çekmeyeceğini bilmeliler. Fotoğraftan keyif aldıkları ve paylaşımcı oldukları sürece gelişimleri de sürecektir.

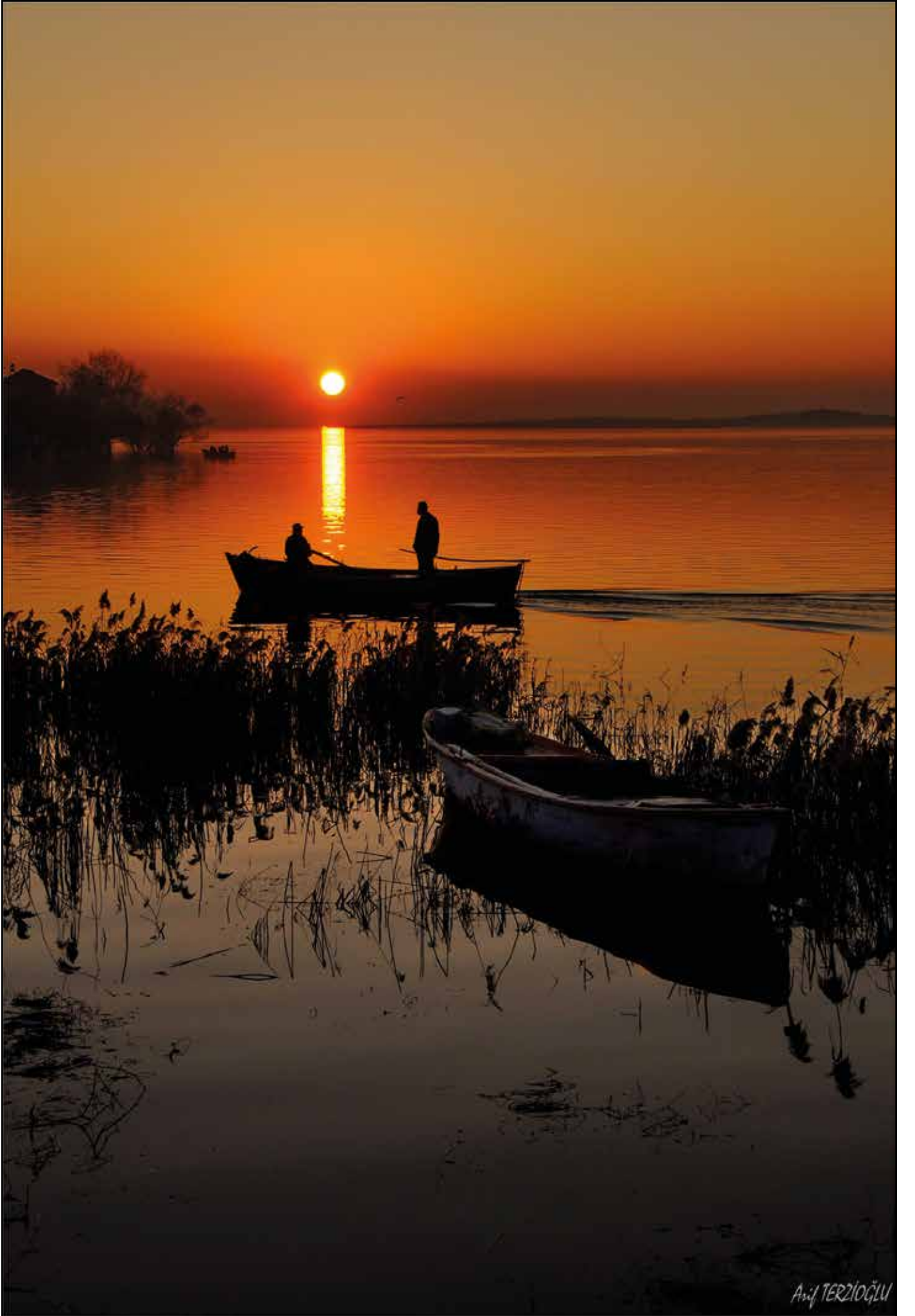

terzioğlu

A. TERZIOĞLU

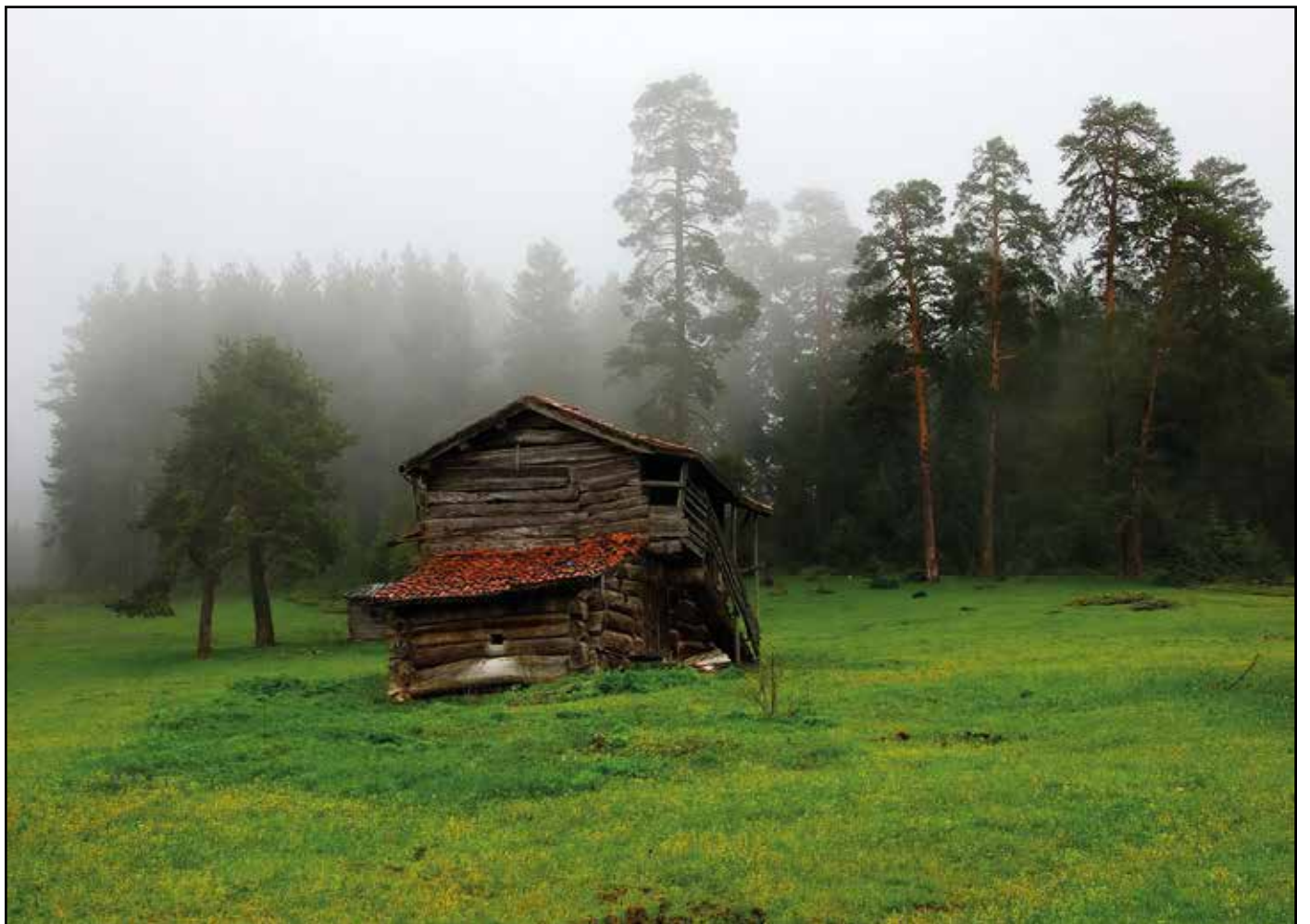

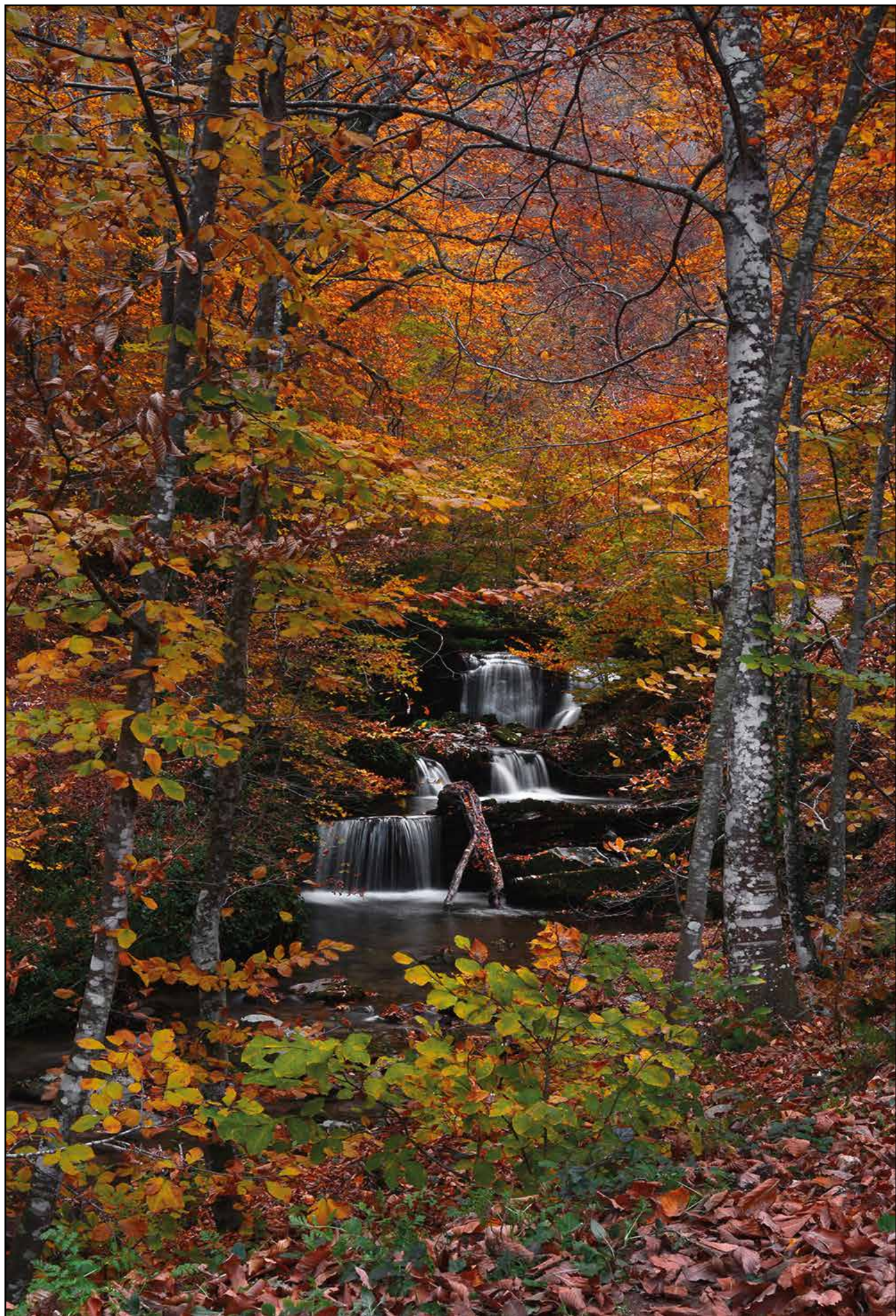

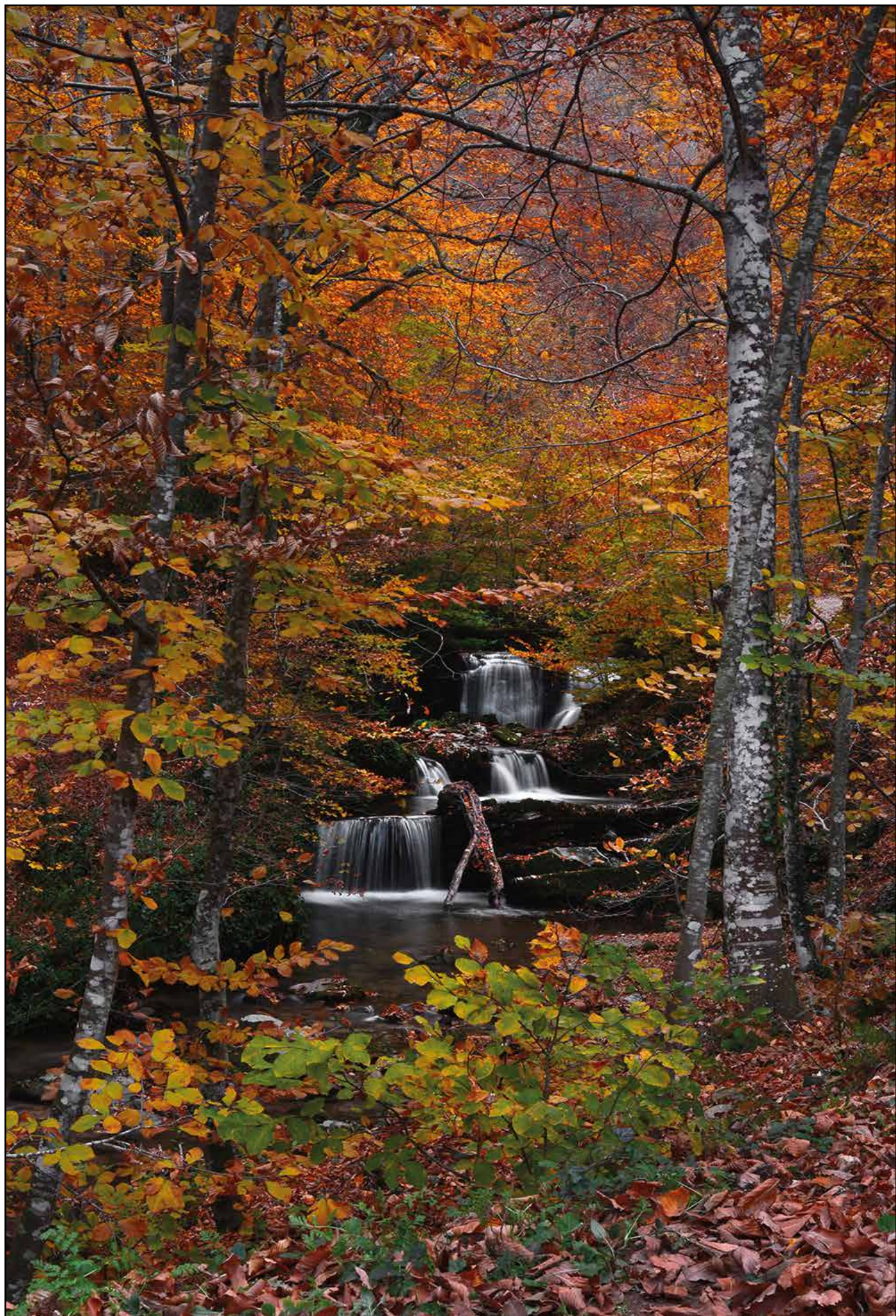

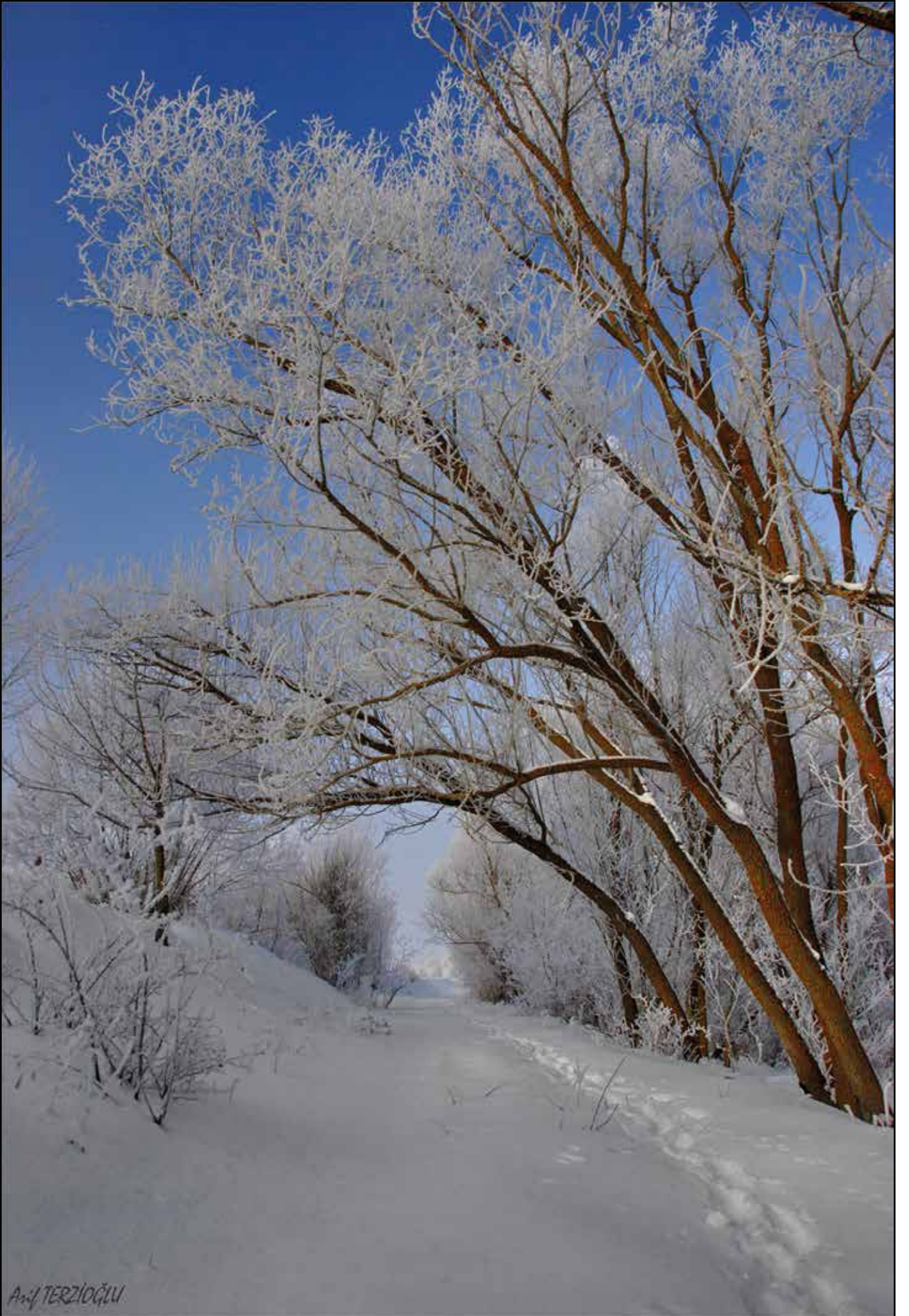

A. TERZIOĞLU

terzioğlu

terzioğlu

ATATÜRK'ÜN FOTOĞRAFÇISI; Etem TEM

(? - 15 Ocak 1971 Ankara), Atatürk'ün fotoğrafçısı. Halep doğumludur, ama doğum tarihi kesin olarak bilinmiyor. 1. Dünya savaşında Kafkas cephesinde savaşmış, İslam orduları ile Bakü'ye girmiş. Savaş esnasında Bir fotoğraf makinesi alıp fotoğraf çekmeye başlamış. Mülkiye Mektebi'ni bitirdikten sonra Kurtuluş Savaşı sırasında Garp Cephesi fotoğrafçısı olarak görevlendirildi. Çektiği Atatürk fotoğraflarıyla tanındı. Savaştan sonra fotoğrafçılık mesleğini sürdürdü. Bir süre İstanbul'da gazete fotoğrafçılığı yaptı. Daha sonra Ankara'ya yerleşerek Ankara Caddesi'nde ilk fotoğrafhanesini açtı (1932). Türk süvarilerinin İzmir'e girişi sırasında çektiği fotoğraflar ile madenî 2.5 lira üzerindeki "Atatürk Kocatepe'de" adlı fotoğraf, en çok bilinen çalışmalarıdır.

ATATÜRK'ÜN DÜŞÜNEN FOTOĞRAFI UŞAK'TA
AHIRDAN BOZMA BİR FOTOĞRAF STÜDYOSU
SAYESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞABİLDİ

Kocatepe saat: 11.00 Kocatepe deyince ilk aklı gelen Atatürk'ün o meşhur pozunu bilirsiniz. Hani kayalıkların arasında düşünceli halini yansıtan. İşte bu dünyaca meşhur fotoğraf Uşak'ta ahırdan bozma bir fotoğraf stüdyosunda, Atatürk'ün özel fotoğrafçısı Etem Tem tarafından tab edilerek günümüze ulaşmış, orijinal filmler, Yunan ordusunun İzmir'den çekilirken yaktığı Rum Fotoğrafçının dükkânında kül olmuştu.

Uşaklı genç araştırmacı Alp Arslan Dur, yine yaptığı ilginç bir araştırmayla, Kurutuluş Savaşına, Uşak'ın sunduğu en büyük katkılardan birisini gün yüzüne çıkardı.

Uşak ile ilgili yaptığı araştırmaların asıl işinin önüne geçemeye başladığını kaydeden Dur, "Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Ata-

türk'ün dünyaca ünlü bu fotoğrafının, Uşak'ta bir ahır-
rı fotoğraf stüdyosu haline getirip, basması, bir Uşaklı
olarak bana müthiş bir heyecan verdi. Bu olayı bütün
Uşaklı hemşerilerimin bilmesini istedim” dedi.

ATATÜRK'ÜN ÖZEL FOTOĞRAFCISI ETEM TEM FİKRET OTYAM'A ANLATTI

Atatürk'ün özel fotoğrafçısı Etem Tem, Afyon-
karahisar Kocatepe'de ki “anıt fotoğrafı” nasıl çektiği-
ni, ülkenin kaderini belirleyen o sabahı ve ardından
gelen günlerde neler yaşandığını gazeteci Fikret Ot-
yam ile 1960 yılında yaptığı söyleşide şöyle anlatmıştı:

“O sabah Kocatepe'de bulunuyorduk. Taarruz,
şafak vakti saat beşte başlamıştı. Mustafa Kemal Paşa,
günler ve geceler süren yorgunluğuna rağmen ayakta,
vaziyeti adım adım takip ediyor, direktifler veriyordu.
Bir ara kumandanlardan ayrıldı. Tek başına, kayalıklar
arasında dalgın ve düşünceli dolaşmaya başladı.
Zaman zaman sahra dürbünleriyle düşman cephesine
bakıyordu... Bir aralık o kayalık tepenin ucuna geldi.
Hafifçe eğilmişti. Başparmağı dudaklarının arasın-
daydı...

Hemen objektifimi çevirdim, adeta nefes al-
mayacak kadar bir sessizlik içinde deklanşöre bastım,
resmini çektim. Saat 11'di... O gün 7x11 boyunda sekiz
on rulo film çektim. Bir kaç tane 10x15 cam... Mustafa
Kemal Paşa, bütün gün ağzına bir lokma koymamış-
tı... Gece ric'ate (geri çekilme) başladılar.

2 Eylül'de Uşak'a girdik. Vakit yoktu. Ahır boz-
ması bir yerde bir kaç film yıkadım. Fotoğraflar birbi-
rinden güzeldi. Hemen dört tane yaptım, ertesi sabah
götürdüm. İçeri aldılar. Berberi traş ediyordu. Odada
portatif bir masa, bir portatif karyola, iki iskemle var-
dı. Bir aralık odayı işaret etti: “A be.... Bu bir başku-
mandan odasına yakışmaz” dedi. Salih (Bozok) odayı
halılarla süsleyeceğini söyledi. Zira o gün Trikopis ge-
tirilecekti. Gazi, fotoğrafları aldı, baktı. Parmaklarını
fotoğrafların üzerinde gezdirdi ve çekti: “Çok güzel,”
dedi.

“9 Eylül'dü... Kadifekale'ye çıkmıştık. Zaman
güneş batımına yakındı. Deniz pırıl pırıldı... Şehir
ayaklar altındaydı... Körfezde bazı vapurlar vardı...
Dumanlıydı vapurlar... Bir rapor geldi. Süvarilerimiz
İzmir'e girmişti...”Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir,
ileri.” emri yerine getirilmişti. İzmir bizimdi yine...

YUNAN ORDUSU FOTOĞRAFÇIYI DA YAKTI

“Sonra mı?.. Ha, evet... Sonra otomobiller-
le şehre girdik. İlk işim bir fotoğrafçı bulmak oldu.
Kocatepe'de çektiğim sekiz on rulo filmi bir Rum fo-
toğrafçıya verdim. Zaman geçirmek için etrafta biraz
döndük, dolaştık... Sonra yeniden geldik. Fotoğrafçı
geldiğimizi, içeri girdiğimizi görünce “fotoğraflarınız
bir harika!” diye bağırdı. Baktım fotoğraflar daha yaş
yaştı... Doya doya baktım...Hakikaten birer harikay-
dı...Taa Uşak'tan İzmir'e kadar bu anı bekliyordum.
Fotoğrafların kuruyup, hazır olması için bir gün daha
lazımdı. Ertesi günü gelip almak üzere karargaha,
Bornova'ya döndük. Ertesi sabah otomobille indik
İzmir'e... Millet yollara dökülmüştü... Bayram vardı...
“Biraz sonra Mustafa Kemal gelecek” dedik... Görme-
liydiniz o anı... İzmir yanıyordu... Ne dost ne düşman
belliydi... Cayır cayır yanıyordu İzmir... Fotoğrafçı
dükkanının olduğu yere güçlkle varabildik. Fakat ne
görelim?... dükkan yanmıştı...

Uşak'ta o ahır bozması yerde yıkaya bildiğim
birkaç film kalmıştı elimde... Ötekilerin hepsi fotoğ-
rafçı dükkanıyla birlikte yandı kül oldu...”

Bu fotoğrafla ilgili olarak Falih Rıfkı Atay, “Bir
26 Ağustos Yıldönümü” yazısında şöyle diyecektir:

“Fotoğraf objektifi, tarihe bu kadar canlı bir
eser bırakmamıştır.”

ATATÜRK'ÜN FOTOĞRAFLARININ KURTARIL- MASI

Eski Milli Saraylar Müdürü Arkeolog İlhan
Akşit, Atatürk'ün fotoğrafçısı Ethem Tem'in çektiği
bir bavul dolusu cam fotoğrafın Banker Kastelli'nin
verdiği parayla kırılmaktan kurtarıldığını söyledi. 4
yıl önce bu nadir fotoğrafların da yer aldığı “Musta-
fa Kemal Atatürk” albümünü hazırlayan Akşit, Ata-
türk'ün kayıp cam fotoğraflarını kurtarılışının öykü-
sünün 1979'a uzandığını söyledi.

VALİ AYAZ SÖYLEDİ

O tarihte Milli Saraylar Müdürü olarak görev
yaparken bir gün protokol icabı dönemin İstanbul
Valisi Nevzat Ayaz'la bir heyet karşılamaya havaalanı-
na gittiklerini belirten Akşit, olayı şöyle anlattı: “Vali
Bey'in yüzü asıktı. ‘Sayın Valim canınız sıkkın, hayır-
dır’ dedim. O da ‘Ya kaymakam başımın etini yiyor’
dedi. Atatürk'ün fotoğrafçısı vardı Ethem Tem. O fo-
toğrafçı ölmüş. Karısı gelip Silivri Selimpaşa'ya yerleş-

miş. Kadının hafızasında da sorunlar varmış. Tem'in çektiği Atatürk'ün cam fotoğraflarını da sokaktaki çocuklar kırıyormuş. O zamanlar film yoktu tabii. Vali Ayaz bu durumu Ankara'ya yazdığını, Ankara'dan 'Vilayetinizce çare bulunsun. Bizim yapacağımız bir şey yok' yanıtı aldığını söyledi. Ben de Vali'ye 'Merak etmeyin ben hallederim. Atatürk'ün camları kırılır mı. Üzülmeyin' dedim.

KONUYU NECO'YA AÇTIM

Bir iki gün sonra şarkıcı Neco geldi yanıma. Bana 'Kastelli'nin müzik direktörüym. Haldun Dormen de tiyatro direktörü. Sen de kültür direktörü olur musun?' dedi. Ben de 'Olurum' dedim ve o anda aklıma geldi. Vali Bey'le bir kaç gün önce yaşadığımız şeyi anlattım. Atatürk'ün fotoğraflarının kırıldığını söyledim. 'O fotoğrafları satın almak için para ayırabilir misin?' dedim. Yılmaz Karakoyunlu da o

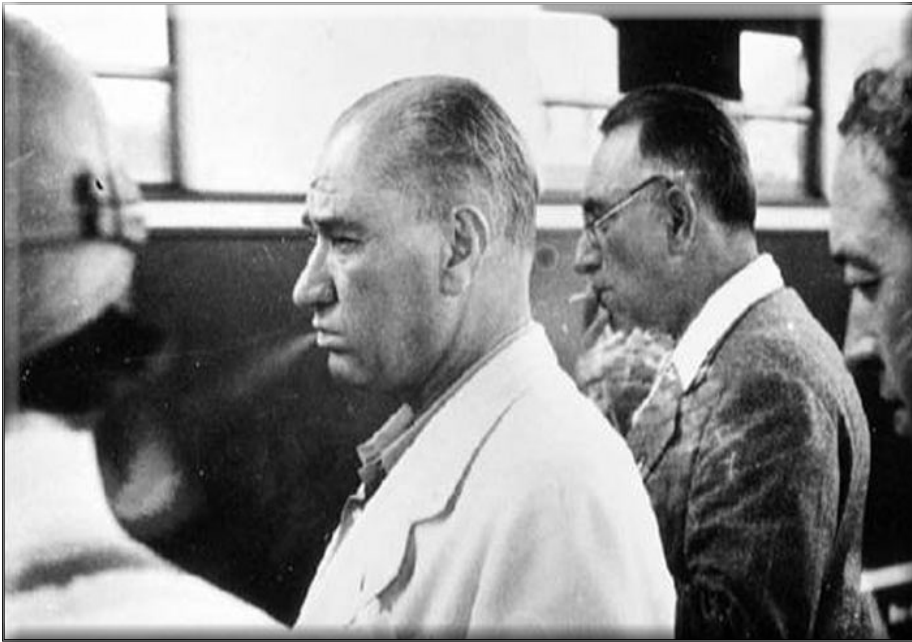
FİLMLERİ KURTARAMADIM

Ethem Tem'in karısı bana, 'Evlat seni sevdim. Hürriyet gazetesi şu kadar verdi sen 50 milyon daha fazla ver sana vereyim bunları' dedi. 'Tamam' dedim. Topladım bavulu çıkıyordum. 'Bir bavul daha gözümüne çarptı. 'Bunda ne var' dedim. Açtı yanımda orada da yine hiç bilinmeyen Atatürk'ün filmleri vardı. Para olmadığı için 'Bunları sonra alayım' dedim ve çıktım oradan. Üç gün sonra kadınla beraber ev de yandı. O filmler öylece yandı gitti. O cam fotoğrafları bir arkadaşına verdim o düzenledi. O da basıp basıp sattı. Hâlâ orijinalleri bende. Bir sandık dolusu cam fotoğraf var. Atatürk'ün Kocatepe'deki ünlü fotoğrafının da kartona basılı orijinali de bu fotoğraflar arasındaydı. Bu fotoğraflarla Kastelli'nin bir kültür kitabı yayımlandı."

dönem Kastelli'nin koordinatörü. Neco, Karakoyunlu'ya telefon etti o da para çıkaracağını söyledi. Parayı alıp, Ethem Tem'in karısının yanına gittim. Fotoğraflar harikaydı. Bazıları da kırılmıştı. Bir bavul dolusu cam fotoğraf vardı.

Kastamonu Fotoğraf Sanatı Derneği

deklanşör

